

Tilstandsrapport for oppvekstsektoren

Høsten 2012

Herøy kommune – et hav av muligheter

Innhold

1. Hjemmel	4
2. Barnehage	6
2.1 Satsingsområder	6
2.2 Ressurser i barnehagesektoren	13
2.3 Brukerundersøkelse	18
2.4 Oppsummering og vurdering på barnehageområdet	23
3. Skole	26
3.1 Skolens satsingsområder	26
3.2 Ressurser	28
3.3 Elevundersøkelsen	31
3.5 Resultater	37
3.6 Gjennomføring	50
3.7 Spesialundervisning	51
3.8 Oppsummering og vurdering på skoleområdet	53
4. Tilsyn	56
4.1 Lovhjemmel for tilsyn	56
4.2 Tilsynsopplegget i Herøy kommune	56
4.3 Resultater fra tilsyn	56
4.4 Tilsynsplan	57
5. System for oppfølging (internkontroll)	58
5.1 System for vurdering og oppfølging av skoler og barnehager	58
5.2 Årshjulet	58
6. Drøftingstema til kommunestyret	59
6.1 Suksessfaktorer for utvikling av barnehage- og skolesektoren	59

1. Hjemmel

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld.nr 31 (2007-2008), "Kvalitet i skolen", fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Disse har ansvar for utarbeidelse av årlig tilstandsrapport:

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Private grunnskoler som er godkjent etter opplæringsloven § 2-12
- Private skoler med rett til statstilskudd

Rapport om tilstanden i opplæringen

Rapporten om tilstanden (tilstandsrapporten) i opplæringen skal omhandle læringsresultater, frafall og læringsmiljø.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeier dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øverste ledelsen ved de private grunnskolene, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Det er fastsatt i privatskoleloven § 5-2 andre ledd bokstav k at styret skal drøfte den årlige rapporten om tilstanden i disse skolene.

Det følger av forarbeidene til bestemmelsene - Ot.prp. nr. 55 (2008-2009) s. 24 - at bestemmelsen er formulert slik at det skal være mulig å tilpasse arbeide med å utarbeide en årlig tilstandsrapport til det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier.

Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem

Tilstandsrapporten er et sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringen har fastsatt mål knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringen, jf. St.meld. 31 (2007-2008). Til de nasjonale målsettingene har regjeringen stilt opp indikatorer som skal gi grunnlag for å vurdere hvor langt skoleeier er kommet i å nå målene.

Krav til innhold i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, men kan bygges ut med annen omtale som skoleeier mener er formålstjenlig ut fra lokale behov. Det er data fra Skoleporten som hovedsakelig skal benyttes som grunnlag for skoleeiers vurdering av tilstanden, men det følger av St.meld. nr. 31 (2007-2008) at skoleeiere og skoler oppfordres til å føre opp konkrete målsettinger for hva de skal oppnå innenfor de målområder som er satt opp.

Det følger av Ot.prp. nr. 55 (2008-2009), s. 24, at tilstandsrapporten skal inneholde vurderinger knyttet til opplæringen av barn, unge og voksne. De dataene som er tilgjengelige i Skoleporten, inneholder ikke særskilt data om voksne, dvs. deltakere som får opplæring etter opplæringsloven kapittel 4A. I vurderingen hvorvidt voksnes rettigheter ivaretas på områdene læringsresultater, frafall og læringsmiljø, må skoleeieren derfor benytte andre kilder for datainnhenting.

I St.meld. nr.16 (2006-2007) fremgår det at tidlig innsats er vesentlig for å bedre elevenes ferdigheter og faglige utvikling. Kartlegging av elevenes ferdighetsnivå må følges opp med tiltak for dem som har behov for ekstra opplæring fra første stund. Den spesialpedagogiske innsatsen er her sentral. De dataene som er tilgjengelig i Skoleporten, inneholder ikke data om spesialundervisning, og skoleeieren må derfor også på dette området benytte andre kilder for datainnhenting. Skoleeier står ellers fritt til å utvide innholdet i tilstandsrapporten.

Det generelle systemkravet

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jf opplæringsloven § 13-10 andre ledd og privatskoleloven § 5-2 tredje ledd. Vær oppmerksom på at kravet til internkontroll omfatter alle plikter som påligger skoleeier etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor videre enn det tilstandsrapporten dekker.

Personvern

Tall som lastes direkte inn fra Skoleporten, kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger. Dette kan være taushetsbelagte opplysninger etter forvaltningsloven § 13 og/eller personopplysninger etter personopplysningsloven § 2 nr. 1. Tilsvarende vil også kunne gjelde for lokale indikatorer. Det minnes om at disse opplysningene må behandles i tråd med forvaltningslovens og/eller personopplysningslovens bestemmelser.

En barnehagesektor i endring

Fra og med januar 2011 fikk kommunene mer omfattende ansvar og plikter som barnehagemyndighet, som følge av endringer i barnehageloven. De mest sentrale endringene er rett til barnehageplass og at barnehagesektoren ble rammefinansiert. Som tidligere har også kommunen et overordnet ansvar for å drive aktiv veiledning, godkjenning og tilsyn med barnehagene i kommunen, og påse at disse drives i tråd med krav som settes i barnehageloven med tilhørende forskrifter.

Herøy kommune har vært i forkant av denne utviklingen, og allerede den 11.04.07 vedtok kommunestyret i Herøy et system for vurdering og oppfølging av barnehager og skoler i kommunen. Vi ser det som en naturlig videreutvikling av dette systemet at det også utarbeides en kommunal tilstandsrapport for barnehagesektoren. Dette er ikke en lovpålagt oppgave, men vil kunne være et godt styringsverktøy for kommunen som barnehageeier og myndighet.

I utvalget av data for barnehagesektoren vil vi følge de samme hensyn og regler som for skolesektoren.

2. Barnehage

2.1 Satsingsområder

Barnehagens utviklingsområder og mål er valgt av barnehagene ut fra en egenvurdering som og er hjemlet i ”Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver”, kapittel 4.3. Her står følgende:

Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer.

Barnehagene i Herøy gjennomfører årlig en slik vurdering, ved hjelp av et verktøy utviklet av Utdanningsdirektoratet som kalles en ”ståstedsanalyse”. Dette er et refleksjons- og prosessverktøy som skal hjelpe barnehagene med å drøfte og vurdere kvaliteten på egen praksis som et grunnlag for et felles forbedringsarbeid.

2.1.1 Statlige satsingsområder

Det viktigste styringsdokumentet på barnehageområdet, som har kommet de siste årene er St.meld. nr. 41 (2008-2009) ”Kvalitet i barnehagen”. Denne setter tre statlige hovedmål for kvalitet i barnehagesektoren:

1. Sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
2. Styrke barnehagen som læringsarena
3. Alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap

Siden denne stortingsmeldingen ble lagt fram i 2009 har flere offentlige utvalg avgitt sine rapporter om barnehagesektoren:

- **Midtlyng-utvalget** fikk i oppdrag å foreslå en helhetlig tiltakskjede for barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte i opplæringen (NOU 2009: 8 ”Rett til læring”). Utvalgets innstilling ble fulgt opp i St.meld. nr. 18 (2010-2011) ”**Læring og fellesskap**”)
- **Østberg-utvalget** vurderte opplæringstilbudet for minoritetsspråklige barn, unge og voksne i NOU 2010: 7 ”**Mangfold og mestring**”.
- **Brenna-utvalget** fikk sommeren 2009 i oppdrag å vurdere det pedagogiske tilbudet til alle førskolebarn, NOU 2010: 8 ”**Med forskertrang og lekelyst**”.
- **Øie-utvalget** hadde som mandat å foreta en gjennomgang av barnehageloven med forskrifter for å se på om styringsverktøyet er godt nok tilpasset dagens og framtidens barnehagesektor, NOU 2012: 1 ”**Til barns beste**”.

Kunnskapsdepartementet har annonsert at de vil se disse rapportene og meldingene i sammenheng, og vil legge fram en ny stortingsmelding om framtidens barnehage i løpet av vinteren 2013. Denne skal gi en tydelig retning for barnehagepolitikken, både om kvalitet og innhold, ansattes kompetanse og sektorens styringsutfordringer. Mangfoldsperspektivet vil være sentralt for å videreutvikle barnehagens rolle som arena for forebygging, inkludering og sosial utjevning. Meldingen vil også danne utgangspunkt for utviklingen av en ny kompetansestrategi for alle ansatte i barnehagen.

2.1.2 Kommunale satsingsområder

Kommunestyret i Herøy vedtok i møte den 20.9.11 en kommuneplan som også dekket barnehagesektoren gjennom ”Sektorplan for oppvekst og kultur”. Her er følgende hovedmål satt for sektoren:

Herøy kommune skal satse på kvalitet, mangfold og trivsel i oppvekst- og kultursektoren.

Følgende delmål er satt for perioden 2011 – 2014:

1. Et godt og mangfoldig opplæringstilbud
2. Et bredt idretts-, kultur og fritidstilbud
3. engasjerte og aktive foreldre i barnehage og skole
4. En levende kystkultur bygd på lokal kulturarv
5. Barn og unge skal kunne ferdes trygt på skoleveien uten følge
6. Kompetanseutvikling

Følgende tiltak i planen er direkte rettet mot barnehagesektoren:

- Tilpasse åpningstiden i barnehagen og SFO etter brukernes behov
- Utarbeide en veileder for gjennomføring av foreldremøter
- Kompetanseplan for kommunalt ansatte

2.1.3 Barnehagens satsingsområder

Jamfør ”Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver” skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Denne bør ses i sammenheng med kommunal planlegging av barnehagesektoren og av barns oppvekstmiljø. Rammeplanen sier at årsplanen skal ha følgende funksjoner:

- Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning
- Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- Informasjon og barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Planen må gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Planer for barns overgang fra barnehage til skole skal også nedfelles i planen. Årsplanen for barnehagen skal også konkretisere barnehagens arbeid med å legge til rette for barns medvirkning.

2.1.3.1 Herøy barnehage

I årsplanen for 2011-12 hadde Herøy barnehage arbeidet mot en visjon om å bli ”Den gode barnehagen”, og har satt opp følgende mål:

- **For barn:**
 - Barn skal ha språklige og sosiale erfaringer og ferdigheter som gjør den enkelte i stand til å få venner, og ha lyst til å lære.
- **For organisasjonen:**
 - Med fokus på voksenrollen og utviklingsutvikling bygger vi en velfungerende barnehage; en god barnehage for barn, personalet og for foreldre!
- **Hvordan:**
 - Dokumentasjon av barnehagens innhold
 - Gode strukturer som tar vare på personalets behov for samarbeid og tilbakemeldinger
 - Vi er i gang med et arbeid for å få HMS-system og system for miljørettet helsevern i aktivt bruk

2.1.3.2 Solli barnehage

I årsplanen for 2011-12 har Solli barnehage valgt å satse på følgende:

- Alle barn trenger en daglig dose hopp og sprett for å utvikle grunnferdigheter som ligger til grunn for den intellektuelle utvikling
- Barnehagen vil legge vekt på maling/tegning, musikk, sang og motoriske leker slik at barna får et rikere språk, få utviklet sin fantasi og skapertrang, og dermed bli bedre rustet til å skaffe seg nye kunnskaper.
- Barnehagen vil fokusere på empati og sosialt samspill gjennom:
 - **Omsorg:** Lære å vise omsorg for andre mennesker
 - **Trygghet:** Nærhet og varme er viktig for å gi barnet trygghet, for hvis kontakten mellom menneskene i barnehagen er preget av anerkjennelse vil omsorg og læring fungere godt
 - **Holdninger:** Gjennom voksne forbilder lærer barna om de meninger, følelser, handlinger vi har overfor andre mennesker, ting og situasjoner
 - **Verdier:** Er våre grunnleggende oppfatninger av hva som vi holder for å være godt eller dårlig, rett eller urett, sant eller ikke sant, vakkert eller stygt
 - **Frilek:** En frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i, den er lystbetont og er en forberedelse til voksen alder
 - **Kreativitet:** Skapende aktiviteter gjennom musikk, drama og forming. Gi barna inntrykk som de kan bearbeide gjennom skapende prosesser
 - **Glede og humor:** La humor og glede boble frem i det sosiale fellesskapet. Gjennom vitser, regler og ordspill kan barna utvikle sin språkevne samtidig som de kan fryde og glede seg over nye og underlige konstruksjoner
 - **Opplevelser:** Gi barna forskjellige opplevelser som de får bearbeide gjennom forskjellige aktiviteter
 - **Ansvar:** Gi barna ansvar for seg selv og andre

2.1.4 Evaluering (Barnehagebasert vurdering)

”Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver” sier at kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Med utgangspunkt i dette skal barnehagens arbeid vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og lokale retningslinjer og planer.

Barnehagens styrer har et overordnet ansvar for at den pedagogiske virksomheten vurderes på en planlagt, systematisk og åpen måte. Styreren må sørge for at vurderingen foregår i forståelse med foreldrene og personalgruppen. Barnehagens foreldreråd og samarbeidsutvalg skal ha mulighet til reell innflytelse på vurderingsprosessen. Hvordan vurderingen av barnehagen skal gjennomføres, må nedfelles i årsplanen. Kravene til dette i Rammeplanen er at følgende skal være beskrevet:

- Hva som skal vurderes
- Hensikten med vurderingen
- Hvem som skal delta i vurderingen
- Hvordan vurderingen skal gjennomføres
- Når vurderingen skal gjennomføres

I Herøy har vi valgt å ta i bruk et verktøy utviklet av Utdanningsdirektoratet, som kalles ”Ståstedsanalyse for barnehagen” til å kvalitetssikre denne vurderingen. Ståstedsanalysen for barnehage er et refleksjons- og prosessverktøy for barnehager som ønsker å drøfte og vurdere kvaliteten på egen praksis som grunnlag for et utviklingsarbeid. Analysen bygger på ”Rammeplan for barnehagen” og ”Lov om barnehager”, og setter fokus på arbeidet med barna og de foresatte, og samspillet med de ansatte.

Ståstedsanalysen bygger på et prinsipp om at pedagogisk utviklingsarbeid er mest vellykket hvis det kombineres med organisasjonsutvikling. Dette er igjen i tråd med Rammeplanen som sier at systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon.

Ståstedsanalysen består av seks deler, som til sammen utgjør en helhetlig modell for igangsetting av pedagogisk utviklingsarbeid der alle ansatte deltar, og består av følgende deler:

1. Faktaopplysninger om barnehagen
2. Resultat fra brukerundersøkelser
3. Informasjon om barnehagen som pedagogisk virksomhet
4. Ansattes vurderinger av barnehagen opp mot ”kjennetegn på god praksis”
5. Barnehagens samlede vurdering av egen praksis
6. Forankring

Ståstedsanalysen ble innført i barnehagene i Herøy høsten 2011.

2.1.4.1 Herøy barnehage

Herøy barnehage har ikke klart å gjennomføre ståstedsanalysen i løpet av våren 2012. Årsaken til dette ligger i utfordringer barnehagen har hatt med skifte av ledelse og overgang til å ta i bruk nytt bygg. I tillegg har barnehagen hatt ”voksesmerter” som resulterte i at barnehagen ble utvidet med en ny avdeling fra og med høsten 2011. I forståelse med kommuneledelsen har barnehagen utsatt prosessen med å gjennomføre ståstedsanalysen til høsten 2012.

Den siste virksomhetsbaserte vurderingen av Herøy barnehage er fra 2010. Da hadde barnehagen to hovedsatsingsområder:

– **Tidlig innsats:**

- Barnehagen har videreført prosjektet ”Tidlig innsats” og brukt dette systematisk for barna som er født i 2004 og 2005. Deler av opplegget er også blitt tilpasset de minste barna.
- Hele personalgruppa skal delta på kurset ”Språkstimulering for de minste” med Nuria Moe. Kurset fokuserer på hvordan vi bruker språket, blir bevisst hva vi sier og hvordan.

– **Et helhetlig opplæringsløp:**

- Dette er et prosjekt hvor pedagogene i barnehagen og på skolens småskoletrinn har fått kursing i aksjonslæring, og hvordan dette kan brukes for å oppnå en bedre sammenheng mellom barnehage og skole. Dette er først og fremst ment for å sette fokus på siste året i barnehagen og overgangen til skole, og hvor viktig det er at de som har ansvar for læring på de to arenaene samarbeider innenfor kartlegging og observasjon

2.1.4.2 Solli barnehage

Solli barnehage gjennomførte en ståstedsanalyse av barnehagen i perioden januar til mars 2012. Etter en prosess som gikk over fem personalmøter kom barnehagen fram til at de ville prioritere å arbeide med følgende områder i barnehagen:

- Pedagogisk plattform
- Gjennomgang av rammeplanen
- Tid til drøfting/refleksjon og endringer
- Dokumentere endringer og praksis
- Sosiale kjøreregler for barn og voksne
- Kompetanse på språkstimulering/flerspråklig

Barnehagen har følgende sterke sider å bygge videre på:

- Organisere aktiviteter for barna hver dag
- Endrer rutiner ved behov
- Fagområdene blir gjennomført hver uke
- Har drøftet ordet ”Danning” i den nye formålsparagrafen og funnet en felles definisjon som er vedtatt av SAU.
- Sikkerhet i fokus
- Språkstimulering/klubb i grupper
- Mattilbudet

Barnehagen har følgende utfordringer knyttet til ledelse, samhandling og organisasjonsutvikling (barnehagen som lærende organisasjon):

- Tid til drøfting og refleksjon
- Få gode kurs
- Gjennomføre prosjektet ”Språkstimulering gjennom leseglede”, få de ansatte til å være deltakere.

2.2 Ressurser i barnehagesektoren

2.2.1 Barnehager

Herøy kommune har i dag en total barnehagekapasitet på 99 plasser. Antallet barn i barnehagen vil variere i forhold til alderen på barna og hvor stor barnehageplass foreldrene ønsker. Per 1. august 2012 er alle barnehagene fulle. Vurderingen av om en barnehage er full gjøres ut fra tre områder:

- Barnehagens kapasitet i forhold til pedagogisk bemanning, som styres av ”Forskrift om pedagogisk bemanning i barnehagen”
- Barnehagens kapasitet i forhold til godkjent leke- og oppholdsareal, som vurderes ut fra norm satt i barnehagens vedtekter
- En vurdering av barnegruppa ut fra pedagogiske og sikkerhetsmessige hensyn.

2.2.2 Barn i barnehagene

2.2.2.1 Dekningsgrad

Herøy kommune har gitt alle barn som har søkt om barnehageplass i hovedopptaket et tilbud, og har dermed oppfylt statens definisjon av full barnehagedekning.

Andel barn med barnehageplass i alderskategorier per 15.12.11

	<i>Herøy</i>	<i>KG03</i>	<i>Nordland</i>	<i>Landet</i>
0 åringer	9 %	5 %	6 %	4 %
1-2 åringer	68 %	82 %	85 %	80 %
3-5 åringer	95 %	97 %	98 %	97 %

2.2.2.2 Antall barn i barnehagene

I forbindelse med overgangen fra statsfinansiert til rammefinansiert barnehagesektor har Herøy kommune vedtatt lokale retningslinjer for kommunalt tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Her har kommunen vedtatt å utvide rapporteringen i barnehagen med ytterligere to tidspunkter. Barnehagene i Herøy rapporterer barn og plasser til følgende tidspunkt:

- 15. desember (Årsmelding for barnehagene til staten gjennom KOSTRA)
- 15. april (Tellingstidspunkt for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager for 2. tertial)
- 15. august (Tellingstidspunkt for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager for 3. tertial)

I statistikken har vi innført disse rapporteringstidspunktene for å vise variasjonene i løpet av året.

Barnehage	15.8.12	15.4.12	15.12.11	15.12.10	15.12.09
Herøy barnehage	58	64	58	51	49
Solli barnehage	26	25	24	27	27
Totalt	84	89	82	78	76

Det har vært en økning på 8 barn i barnehage i perioden 2009 til 2012. Dette er en økning på rundt 11 %.

Barnehage	Gruppe	2011	2010	2009	2008	2007
Herøy barnehage	0-2 år	18	16	19	14	17
	3-5 år	40	35	30	36	37
Solli barnehage	0-2 år	6	7	11	10	9
	3-5 år	18	20	16	16	12

I perioden 2007 – 2009 hadde Herøy barnehage et fall i antall barn i barnehagen. Dette dreide seg først og fremst om store barn i aldersgruppen 3-5 år. I perioden fra 2009 og fram til i dag har det vært en sterk økning med 11 barn, noe som utgjør en økning på 22 %.

Solli barnehage har hatt en ganske stabilt antall barn i hele perioden fra 2007 og fram til i dag. Vi ser likevel at det har vært en endring i alderssammensetningen i barnehagen i denne perioden der småbarnsgruppen (0-2 år) har gått noe ned, og aldersgruppen 3-5 år har økt noe.

2.2.2.3 Befolkningsutvikling 0 – 5 år per 1. januar

Antall innbyggere 0-5 år per 1. januar

	2012	2011	2010	2009	2008
0 åringer	22	17	4	16	21
1-2 åringer	31	29	37	32	32
3-5 åringer	61	56	47	52	52
Totalt	114	102	88	100	105

Den sterke befolkningsveksten i Herøy har også fått konsekvenser for barnehagesektoren. I perioden fra 1. januar 2010 og fram til 1. januar 2012 økte befolkningen i Herøy mellom 0-5 år med 26 barn, noe som gir en økning på rundt 30 %.

Fremskrevet folkemengde 0-5 år med middels nasjonal vekst

	2012	2015	2020	2025	2030
0 åringer	22	19	20	19	18
1-2 åringer	31	38	42	40	39
3-5 åringer	61	57	63	64	60
Totalt	114	114	125	123	115

SSB sine prognoser tilsier at vi bør forvente en stabil og stigende befolkning i barnehagealder i Herøy de neste 10 – 15 årene.

2.2.2.4 Heltids- eller deltidsplasser

Plasser i barnehagen fordelt etter barnetall

	15.8.12	15.4.12	15.12.11	15.12.10	15.12.09
0-24 timer	3	2	3	6	4
25-40 timer	13	17	15	16	10
41 timer +	68	70	64	56	62

Plasser i barnehagen fordelt etter andel

	15.8.12	15.4.12	15.12.11	15.12.10	15.12.09
0-24 timer	4 %	2 %	4 %	7 %	5 %
25-40 timer	16 %	19 %	18 %	21 %	13 %
41 timer +	80 %	79 %	78 %	72 %	82 %

Andelen med heltidsplasser i barnehagen har vært relativt stabil i hele perioden fra 2009 og fram til i dag, og ligger på rundt 80 % av barna.

2.2.2.5 Minoritetsspråklige barn

Andel barn fra språklige og kulturelle minoriteter i barnehagen

	2011	2010	2009	2008
Herøy	12 %	-	-	-
KG03	6 %	5 %	4 %	4 %
Nordland	6 %	5 %	5 %	4 %
Landet	11 %	10 %	9 %	9 %

Vi har bare tall for året 2011 i denne statistikken for Herøy kommune. Vi vet at vi har hatt en økende andel barn i barnehagen fra språklige og kulturelle minoriteter i barnehagen, og ligger i dag på en andel som ligger godt over landsgjennomsnittet.

2.2.3 Bemanning

Fordeling av stillingsressurser i barnehagen i årsverk

		2011	2010	2009
Herøy barnehage	Styrer	1,0	1,0	1,0
	Pedagogisk leder	4,0	3,3	3,3
	Assistent	8,8	7,7	6,3
Solli barnehage	Styrer	0,3	0,9	1,0
	Pedagogisk leder	2,0	1,0	1,0
	Assistent	3,6	3,9	4,3

Herøy barnehage utvidet med en ny avdeling fra høsten 2011, og dette kommer godt fram i økningen av stillingsressurser. Fra desember 2010 til desember 2011 økte barnehagen med 0,7 årsverk med pedagog og 1,1 årsverk med assistent.

Endringene i Solli barnehage skyldes nok først og fremst Kunnskapsdepartementets oppklarende tolkning av forskrift om pedagogisk bemanning i barnehagen. Fra 2010 til 2011 reduserte Solli barnehage styrerressursen med 0,6 årsverk, styrket pedagogressursen med 1 årsverk, og reduserte assistentressursen med 0,3 årsverk.

Korrigert helplass per årsverk til basisvirksomhet

		2011	2010	2009
Herøy	Private bh	5,0	5,9	5,9
	Kommunale bh	5,6	5,4	6,3
KG03	Private bh	5,7	5,6	5,5
	Kommunale bh	5,2	5,2	5,3
Nordland	Private bh	6,3	6,3	6,4
	Kommunale bh	5,7	5,7	5,7
Landet	Private bh	6,3	6,8	6,3
	Kommunale bh	6,0	6,0	5,9

Korrigerte helplasser bygger på SSB sin modell for barnehagestatistikk, som har til hensikt å gjøre tall for den enkelte alderskategori og barnehage sammenlignbare. Forholdstallet gir en pekepinn på forholdet mellom ansatte og barn i barnehagen.

I Herøy barnehage ser vi at forholdet mellom barn og stillingsressurser er omtrent på samme nivå som for gjennomsnittet for de kommunale barnehagene i Nordland. Nivået ligger litt under det nasjonale nivået.

Solli barnehage har hatt en reduksjon av antall barn per årsverk fra 15. desember 2010 til 15. desember 2011, og ligger godt under nivået for både kommunale og private barnehager både på landsbasis og i Nordland.

2.2.4 Ressurser og rammebetingelser

Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

	2011	2010	2009	2008
Herøy	10 %	1 %	3 %	2 %
KG03	11 %	3 %	3 %	4 %
Nordland	12 %	2 %	2 %	3 %
Landet	15 %	3 %	3 %	3 %

Året 2010 var spesielt i det kommunale barnehageregnskapet. Kommunen begynte prosessen med å få omgjort Herøy motell til barnehage i 2008. Nedleggelsen av Tenna barnehage, og opprettelsen av plasser i nye Herøy barnehage, ga Herøy kommune muligheten til å søke om investeringsstøtte. Disse midlene mottok kommunen i 2010, og ved en regnskapsfeil ble disse midlene regnskapsført som inntekter i barnehagedriften. Dette er årsaken til den kunstig lave andelen av netto driftsutgifter i Herøy dette året. Ellers kan man merke seg at økningen i 2011 kommer på grunn av endringen av statsfinansieringen av barnehagesektoren fra øremerket tilskudd til rammefinansiering.

Netto driftsutgifter til barnehage per innbygger

	2011	2010	2009	2008
Herøy	5 248	289	1 321	1 192
KG03	6 341	1 771	1 728	1 681
Nordland	5 995	1 027	964	981
Landet	6 792	1 190	1 089	1 051

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år til barnehager

	2011	2010	2009	2008
Herøy	97 609	5 600	25 440	23 440
KG03	116 915	32 340	31 902	30 362
Nordland	107 781	18 452	17 490	17 663
Landet	108 543	19 076	17 552	16 997

Driftsutgiftene til barnehage er ikke sammenlignbare for 2010 med bakgrunn i årsaken som er beskrevet over. I den kommunale barnehagen har vi hatt en endring av situasjonen i perioden 2007 – 2011. I perioden 2007 til 2010 var det stort sett konstant ledig kapasitet i den kommunale barnehage. Det betydde at barnehagen ikke hadde en maksimal ressursutnyttelse i forhold til bemanningen i barnehagen. I dag er den kommunale barnehagen full hele året. Det betyr at vi har flere barn å fordele utgiftene på. Vi driver i dag en kostnadseffektiv barnehage i forhold til ressursene barnehagesektoren for. Dette er årsaken til at vi i 2011 har lave utgifter per innbygger i forhold til sammenlignbare kommuner, Nordland og landet for øvrig.

Korrigerte brutto driftsutgifter (f201) per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager

	2011	2010	2009	2008
Herøy	38	48	44	48
KG03	45	44	42	39
Nordland	40	38	37	35
Landet	41	39	37	36

For å kunne sammenligne tall fra ulike barnehager når det gjelder forskjeller i avtalt oppholdstid beregnes korrigert oppholdstid ved hjelp av SSB sin nøkkel for gjennomsnittlig oppholdstid. Her er full plass i barnehagen satt til 45 timer, og at et barnehageår varer 48 uker.

Årsaken til nedgangen i utgifter per korrigert oppholdstime i Herøy barnehage i 2011 skyldes i hovedsak to faktorer. Kommunen har ryddet i budsjettering og regnskapsføring av tilrettelagte tiltak i den kommunale barnehagen, som har vært regnskapsført som ordinær drift, og at barnetallet i barnehagen har økt de siste to årene, og at vi dermed driver en mer kostnadseffektiv barnehage.

2.3 Brukerundersøkelse

Herøy kommune tok i 2008 i bruk en elektronisk brukerundersøkelse for barnehagene som heter bedrekommune.no, og er utviklet av KS. Dette er et verktøy for måling av tjenestekvalitet som gir mulighet for å sammenligne resultater med andre kommuner. Denne har blitt gjennomført årlig i kommunal barnehage, med unntak av året 2010. Fra og med 2011 har også den private barnehagen tatt i bruk denne brukerundersøkelsen.

Spørreundersøkelsen benytter en skala fra 1 til 6, der 1 er ”svært misfornøyd” og 6 er ”svært fornøyd”. Det er viktig å være bevisst hvordan man bør tolke disse resultatene. Det vil være delvis galt å tolke resultatene direkte ut fra skalaens ordlyd når det gjelder gjennomsnittresultater. Det er derfor anbefalt at man legger følgende fortolkningsmal til grunn:

Svært lite fornøyd/Svært lite viktig	1,0 – 4,4	Svake resultater
	4,5 – 5,1	Forbedringspotensiale
Svært fornøyd/Svært viktig	5,2 – 6,0	Bra

2.3.2 Herøy barnehage

Herøy barnehage har siden vi startet med undersøkelsene slitt med lav deltagelse. Dette vil barnehagen gjøre noe med, og har derfor valgt å endre gjennomføringstidspunkt fra vår til høst, og gjennomfører brukerundersøkelsen i forbindelse med foreldresamtalene om høsten. Dette har ført til at det ikke er gjennomført en brukerundersøkelse enda i 2012. Denne vil bli gjennomført i november. Resultatene som rapporteres her er fra 2011 og tidligere.

2.3.2.1 Resultater over tid etter dimensjon

	2011	2010	2009	2008
Svarprosent	35 %	0 %	49 %	40 %
Resultat for brukerne	4,9	-	4,5	5,0
Trivsel	5,0	-	4,8	5,2
Brukermedvirkning	4,4	-	4,1	4,5
Respektfull behandling	5,1	-	4,8	5,2
Tilgjengelighet	5,4	-	5,4	5,6
Informasjon	4,6	-	4,0	4,5
Fysisk miljø	4,8	-	4,3	4,1
Generelt	4,7	-	4,5	5,1
Snitt totalt	4,9	-	4,6	4,9

2.3.2.2 Gjennomsnittlig tilfredshet per spørsmål for 2011

Spørsmål	Snitt Herøy barnehage	Snitt land (80 kommuner)
Resultat for brukerne		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
ditt barns sosiale utvikling?	4,9	5,2
aktivitetsinnholdet i barnehagen?	5,1	4,9
hvordan barnehagen tilrettelegger for det enkelte barns læring?	4,7	4,7
barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter?	5,0	4,8
barnehagens bidrag til ditt barns språkutvikling?	5,2	4,9
de ansattes kompetanse til å gjøre en god jobb med ditt barn?	5,1	4,9
barnehagens arbeid som kulturformidler?	4,6	4,7
personalets omsorg for barnet?	5,1	5,2
barnehagens mattilbud? (sunn mat, riktig kosthold)	4,9	4,6
Snitt	4,9	4,9
Trivsel		
I hvor stor grad ditt barn opplever:		
allsidig lek og aktiviteter?	4,9	4,9
at det er gøy i barnehagen?	5,1	5,2
godt samspill med de voksne	5,1	5,1
godt vennskap med andre barn?	5,1	5,1
Snitt	5,0	5,1

Brukermedvirkning		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
barnehagens interesse for dine synspunkter?	4,4	4,7
dine muligheter for medinnflytelse over tilbudet i barnehagen?	4,4	4,4
barnets muligheter for å være med å bestemme innholdet i barnehagen?	4,3	4,5
barnehagens samarbeid med hjemmet?	4,7	4,8
samarbeidsutvalgets arbeid for å sikre foreldrenes medvirkning?	4,0	4,4
Snitt	4,4	4,6
Respektfull behandling		
I hvor stor grad synes du personalet		
behandler barnet med respekt?	5,3	5,3
behandler deg med respekt?	5,0	5,2
tar barnet på alvor?	5,1	5,2
tar deg på alvor?	4,9	5,2
Snitt	5,1	5,2
Tilgjengelighet		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
åpningstidspunktet?	5,7	5,3
lukketidspunktet?	5,5	5,3
muligheten for variert oppholdstid (dager per uke, timer per dag)?	5,0	5,2
Snitt	5,4	5,3
Informasjon		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
informasjon om hvordan ditt barn har det?	4,6	4,6
informasjon om det som skjer i barnehagen?	4,6	4,7
Snitt	4,6	4,6
Fysisk miljø		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
barnehagens uteområder? (med hensyn til barns utvikling, lek og læring)	4,9	4,6
barnehagens inneområder? (med hensyn til barnets utvikling, lek og læring)	4,6	4,5
Barnehagens fysiske innemiljø? (for eksempel støy/renhold eller annet)	4,9	4,5
Snitt	4,8	4,5
Informasjon		
Til slutt vil vi stille deg et generelt spørsmål om hvordan du opplever den totale kvaliteten i barnehagen		
Alt i alt, i hvor stor grad er du fornøyd med barnehagen barnet går i?	4,7	5,0
Snitt	4,7	5,0
Totalt		
Snitt totalt	4,9	4,9

2.3.3 Solli barnehage

Fra og med 2011 har også Solli barnehage tatt i bruk denne undersøkelsen.

2.3.2.1 Resultater over tid etter dimensjon

	2011	2010	2009	2008
Svarprosent	80 %	0 %	0 %	0 %
Resultat for brukerne	5,5	-	-	-
Trivsel	5,5	-	-	-
Brukermedvirkning	5,3	-	-	-
Respektfull behandling	5,7	-	-	-
Tilgjengelighet	5,8	-	-	-
Informasjon	5,5	-	-	-
Fysisk miljø	5,3	-	-	-
Generelt	5,7	-	-	-
Snitt totalt	5,5	-	-	-

2.3.3.2 Gjennomsnittlig tilfredshet per spørsmål for 2011

Spørsmål	Snitt Solli barnehage	Snitt land (80 kommuner)
Resultat for brukerne		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
ditt barns sosiale utvikling?	5,4	5,2
aktivitetsinnholdet i barnehagen?	5,5	4,9
hvordan barnehagen tilrettelegger for det enkelte barns læring?	5,6	4,7
barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter?	5,7	4,8
barnehagens bidrag til ditt barns språkutvikling?	5,6	4,9
de ansattes kompetanse til å gjøre en god jobb med ditt barn?	5,5	4,9
barnehagens arbeid som kulturformidler?	5,1	4,7
personalets omsorg for barnet?	5,7	5,2
barnehagens mattilbud? (sunn mat, riktig kosthold)	5,4	4,6
Snitt	5,5	4,9
Trivsel		
I hvor stor grad ditt barn opplever:		
allsidig lek og aktiviteter?	5,5	4,9
at det er gøy i barnehagen?	5,5	5,2
godt samspill med de voksne	5,5	5,1
godt vennskap med andre barn?	5,6	5,1
Snitt	5,5	5,1

Brukermedvirkning		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
barnehagens interesse for dine synspunkter?	5,3	4,7
dine muligheter for medinnflytelse over tilbudet i barnehagen?	5,2	4,4
barnets muligheter for å være med å bestemme innholdet i barnehagen?	5,3	4,5
barnehagens samarbeid med hjemmet?	5,7	4,8
samarbeidsutvalgets arbeid for å sikre foreldrenes medvirkning?	5,2	4,4
Snitt	5,3	4,6
Respektfull behandling		
I hvor stor grad synes du personalet		
behandler barnet med respekt?	5,7	5,3
behandler deg med respekt?	5,7	5,2
tar barnet på alvor?	5,7	5,2
tar deg på alvor?	5,7	5,2
Snitt	5,7	5,2
Tilgjengelighet		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
åpningstidspunktet?	5,6	5,3
lukketidspunktet?	5,8	5,3
muligheten for variert oppholdstid (dager per uke, timer per dag)?	5,9	5,2
Snitt	5,8	5,3
Informasjon		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
informasjon om hvordan ditt barn har det?	5,7	4,6
informasjon om det som skjer i barnehagen?	5,4	4,7
Snitt	5,5	4,6
Fysisk miljø		
I hvor stor grad er du fornøyd med:		
barnehagens uteområder? (med hensyn til barns utvikling, lek og læring)	5,5	4,6
barnehagens inneområder? (med hensyn til barnets utvikling, lek og læring)	5,3	4,5
Barnehagens fysiske innemiljø? (for eksempel støy/renhold eller annet)	5,2	4,5
Snitt	5,3	4,5
Informasjon		
Til slutt vil vi stille deg et generelt spørsmål om hvordan du opplever den totale kvaliteten i barnehagen		
Alt i alt, i hvor stor grad er du fornøyd med barnehagen barnet går i?	5,7	5,0
Snitt	5,7	5,0
Totalt		
Snitt totalt	5,5	4,9

2.4 Oppsummering og vurdering på barnehageområdet

2.4.1 Barnehage – en vekstsektor

Barnehagene i Herøy har i løpet av få år vært nødt til å omstille seg til en ny virkelighet. Fra å være en fraflyttingskommune, med synkende befolkningstall og lave fødselstall, har dette snudd i løpet av en treårsperiode. Det er også en utfordring for barnehagene at en stor del av den nye befolkningen i Herøy består av minoritetsspråklige arbeidsinnvandrere og flyktninger. Denne utviklingsendringen har ført til at vi har utvidet Herøy barnehage med en ny avdeling fra høsten 2011.

Hvis vi ser framover så spår SSB at befolkningstallet i alderen 0 – 5 år i Herøy skal øke med 10 % fram mot 2020. Hvis dette stemmer vil vi ha behov for å utvide barnehagekapasiteten med rundt 10 plasser til i forhold til dagens kapasitet.

2.4.2 Minoritetsspråklige

En stadig større andel av barna i barnehagen kommer med en språklig og kulturell minoritetsbakgrunn. Per 1. desember 2011 var 12,2 % barna i barnehagene i Herøy fra språklige og kulturelle minoriteter. Hvis denne utviklingen i befolkningssammensetningen i Herøy fortsetter, noe det er all grunn til å tro, vil det være et stort behov i barnehagen for kompetanse innen tverrkulturell kommunikasjon og flerspråklig og flerkulturell pedagogikk.

2.4.3 Forebyggende og spesialpedagogiske tiltak

Barnehagene i Herøy har i en årrekke vært avhengige av den spesialpedagogiske kompetansen i skolen for å kunne tilrettelegge og gjennomføre spesialpedagogiske tiltak i barnehagen. Nedgangen i elevtall i skolen med den påfølgende reduksjonen i bemanning har også påvirket kompetansebredden i skolen. Herøy skole har i økende grad hatt behov for sin spesialpedagogiske kompetanse for å løse egne behov.

Vi har valgt å løse denne problematikken med å øremerke en stilling i Herøy barnehage til å arbeide med forebyggende arbeid og spesialpedagogiske tiltak. Det vil likevel være behov for å kvalitetssikre dette gjennom en planlagt kompetanseheving på det spesialpedagogiske området i barnehagen. Vi har også stor tro på at det å knytte denne kompetansen til den daglige driften i barnehagen vil gi uttelling i forhold til tidlig innsats gjennom forebyggende arbeid, og rask igangsetting av tiltak når det er nødvendig.

2.4.4 Brukermedvirkning

Resultatene av brukerundersøkelser i Herøy barnehage har over tid vært preget av lav deltakelse. Resultatene fra undersøkelsen må der ses i lys av at ikke alle foreldre har uttalt seg. Likevel er det ett område som utmerker seg med å ha et klart forbedringspotensiale, og det er brukermedvirkning. Dette er knyttet til foreldrenes medinnflytelse over tilbudet i barnehagen og hvordan samarbeidsutvalget fungerer.

Solli barnehage deltok for første gang i brukerundersøkelsen i 2011 og fikk her meget gode tilbakemeldinger fra foreldrene på alle områder. Likevel er det indeksene for dimensjonene ”brukermedvirkning” og ”fysisk miljø” som får lavest karakter.

Vi bør starte en prosess sammen med foreldregruppene i barnehagene for å finne ut hvordan vi kan gjøre samarbeidet og brukermedvirkningen bedre, og sette oss et mål for hva som vil være et akseptabelt resultat på dette området i neste brukerundersøkelse.

2.4.5 Kompetanse

2.4.5.1 Statlige føringer

Kunnskapsdepartementet har videreført kompetansestrategien som ble avsluttet i 2011. Kompetansesatsingen i 2012 skal forsterke barnehagens arbeid med samfunnsmandatet, og det skal legges særlig vekt på barns vennskap og deltakelse i barnehagen.

Kunnskapsdepartementet har også satt i gang en høringsprosess om hva som skal være framtidens barnehage. Denne prosessen skal munne ut i en Stortingsmelding som skal legges fram vinteren 2013. Denne meldingen skal gi en tydelig retning for barnehagepolitikken, både om kvalitet og innhold, ansattes kompetanse og sektorens styringsutfordringer. Departementet legger opp til at mangfoldsperspektivet skal være sentralt i arbeidet med å videreutvikle barnehagens rolle som arena for forebygging, inkludering og sosial utjevning.

2.4.5.2 Lokale behov

Herøy kommune har, på grunn av kapasitetsutfordringer i administrasjonen, ikke fått på plass en kompetansehevingsplan for de ansatte. Over tid har dette blitt et problem for blant annet oppvekstsektoren. Når organisasjonen er i endring og vi får nye utfordringer og satsingsområder, er det viktig å kunne kanalisere kompetansemidlene vi har på en systematisk og målrettet måte. En kompetansehevingsplan for Herøy kommune bør derfor prioriteres høyt.

Utviklingen innenfor barnehagesektoren, og barnehagens betydning som første trinn i et livslangt læringsløp, stiller krav til god ledelse. Med bakgrunn i dette har staten, ved Utdanningsdirektoratet, lagt til rette for en egen styrerutdanning. For å kunne søke på denne utdanningen må man arbeide som styrer i en barnehage. Det er også slik at 70 % av studieplassene vil gå til søkere med mindre enn 10 års erfaring som styrer. Dette er en utdanning på 30 studiepoeng og kan inngå i en masterutdanning i ledelse. Utdanning

gjennomføres på deltid mens styrer er i arbeid. Herøy kommune bør legge til rette for at styrere som ønsker det kan delta på dette studiet.

Herøy barnehage har overtatt ansvaret for planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av spesialpedagogiske tiltak rettet mot barn i førskolealder i Herøy. For å lykkes med dette arbeidet er det helt sentralt at barnehagen får tilført spesialpedagogisk kompetanse. Dette bør skje gjennom tilrettelegging for, og motivering for, at ansatte i barnehagen skal ta en slik videreutdanning.

Herøy kommune har i løpet av de siste 5 – 6 årene jobbet systematisk med språkstimulering og forebygging. Denne kompetansen bør utvides med kunnskap om tilrettelegging for språkutvikling og forebygging av språkproblemer rettet mot barn med en flerspråklig bakgrunn.

3. Skole

3.1 Skolens satsingsområder

3.1.1 Mål

I skoleåret 2011/12 har Herøy skole i henhold til vedtatt årsplan hatt følgende målområder for utviklingsarbeidet ved skolen:

- Tilpasset opplæring
 - o Undervisning tilpasset formativ vurdering
 - o Bruk av faste kartleggingsverktøy m/ oppfølging på alle trinn
- Foreldresamarbeid
 - o Foreldremøter med tema (nettvert og rus)
 - o Stimulere begge foresatte til å møte på foreldremøter/kontakttimer/elevens arbeid
- Elevmedvirkning
 - o Aktivt elevråd med ukentlige klassemøter og elevrådsmøter hver 14. dag
- Klasseledelse
 - o Arbeid med selvbyggebygging
 - o Prosjekt ”når barns atferd gjør deg bekymret”
- Lærersamarbeid
 - o Kollegaveiledning
 - o Ukentlig samarbeid rundt klasse; fag, sosialt, orden og oppførsel
 - o Evaluere arbeidsplaner; ha presise mål, fokusere på å lære, ikke bli fortest mulig ferdig med arb.plan
 - o Evaluere rundt nasjonale prøver

- Entreprenørskap
 - Alle klasser skal ha tiltak innen entreprenørskap som forestilling og elevbedrift
- Digital kompetanse
 - Teknisk utstyr for elever og ansatte tilpasset aktivitetenes behov
 - Bruk av digitale verktøy i alle fag

Dette er de samme målområdene som skolen også jobbet med i skoleåret 2010/11.

3.1.2 Evaluering (Skolebasert vurdering)

I Forskrift til opplæringsloven § 2-1 ”Skolebasert vurdering”, er skolen pålagt å jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen ved skolen medvirker til å nå målene som er fastsatt i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Skoleeier er pålagt å se til at vurderingen blir gjennomført etter forutsetningene.

For å kvalitetssikre dette vurderingsarbeidet har Herøy kommune valgt å bruke et verktøy utviklet av Utdanningsdirektoratet kalt en Ståstedsanalyse. Dette er et refleksjons- og prosessverktøy for å sette i gang utvikling og forbedring ved den enkelte skole. Analysen sammenstiller data fra Skoleporten, blant annet resultater fra Elevundersøkelsen og karakterstatistikk, med de ansattes vurdering av skolens praksis. Dette skal gi skolen et utgangspunkt for å velge ut og prioritere noen innsatsområder i sitt utviklingsarbeid.

Denne prosessen ble gjennomført for første gang ved skolen høsten 2010. Av ulike årsaker har ikke skolen klart å gjennomføre en skolebasert vurdering i 2011 og 2012. Det som presenteres her er derfor skolens vurderinger gjort høsten 2010.

Skolen prioriterte utfordringer for neste periode:

- Kvalitet i undervisningen
Elevene aktivt med i egen læring (elevvurdering)
- Digital kompetanse
Kompetanseheving og bruk av It’s Learning og digitale hjelpemidler
- Aktive foreldre:
Følge opp elevenes skolearbeid, stimulere fedre i elevenes skolearbeid. Få informasjon om hva god læring er

Sterke sider som skolen kan bygge på:

- Stor trivsel blant elever og ansatte
- Fleksibelt og stabilt personale
- Oppegående FAU

Utfordringer på organisasjonsnivå som påvirker det pedagogiske arbeidet:

- Samarbeid rundt klasse:
Organisere møteplasser for klassens lærere

Systematisk arbeid med utforming og gjennomføring av tiltak:

- Skolens årsplan, behandlet i alle skolens organer og vedtatt i skolens samarbeidsutvalg
- Tema i medarbeidersamtaler

3.2 Ressurser

3.2.1 Elevtall

Indikatoren opplyser om tallet på elever som er registrert ved grunnskoler per 1. oktober det aktuelle skoleåret. Indikatoren omfatter barn og unge som etter opplæringsloven § 2-1 har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og som får denne opplæringen ved en grunnskole. Tallene omfatter ikke voksne elever som får grunnskoleopplæring.

3.2.1.1 Elevtallsutvikling 2005 - 2011

Herøy kommune skoleeier | Fordelt på periode

Offentlig | Alle trinn | Begge kjønn | Grunnskole

Indikator og nøkkeltall	2011-12	2010-11	2009-10	2008-09	2007-08
Antall elever	173	177	181	191	201
Antall lærere med kontaktlærerfunksjon	14	13	14	13	14
Årsverk med undervisningspersonale	20	21	21	24	26
Antall lærere	25	26	26	27	32

Elevtallet i skolen har gått nedover med små skritt i en lang periode, men som vi vil se lenger ned i dokumentet er denne utviklingen i ferd med å snu. Elevtallet ser ut til å stabilisere seg mellom 170 og 180 elever de neste årene, og vil være stigende.

3.2.1.2 Elevtallsutvikling

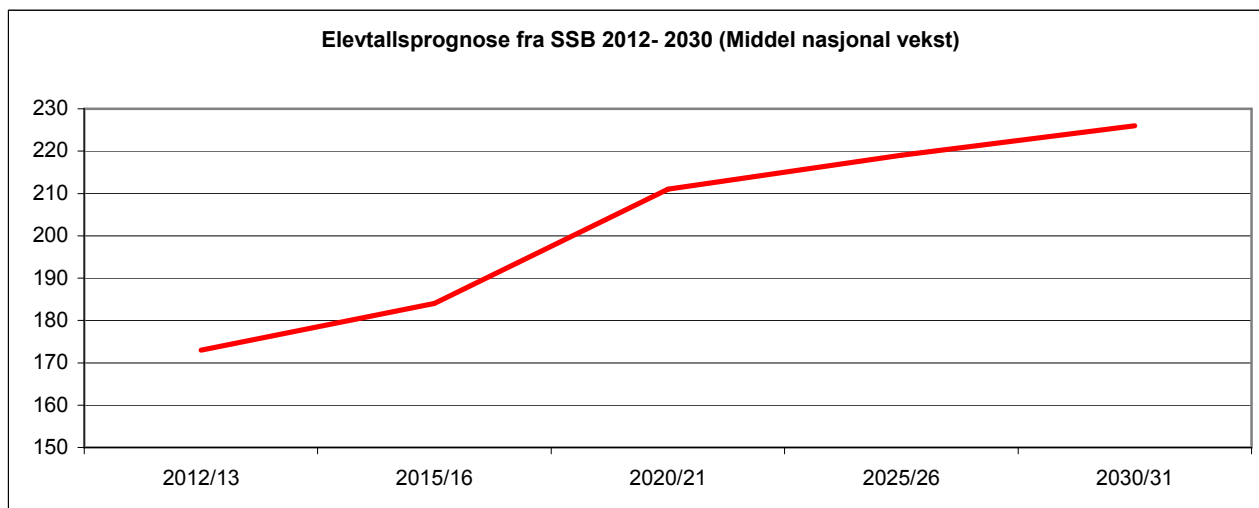
Tallene er hentet fra befolkningsstatistikk hos SSB per 1. januar. Antall elever på 1. trinn høsten 2017 er beregnet etter forventet fødselstall i 2011. Prognosen tar utgangspunkt i at årskullene ikke endres i perioden.

Framskrivning av elevtall basert på dagens elevtall og kjente fødselstall

Skoleåret	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
2012/2013	16	22	16	20	15	14	18	14	24	18	177
2013/2014	20	16	22	16	20	15	14	18	14	24	179
2014/2015	24	20	16	22	16	20	15	14	18	14	179
2015/2016	11	24	20	16	22	16	20	15	14	18	176
2016/2017	20	11	24	20	16	22	16	20	15	14	178
2017/2018	22	20	11	24	20	16	22	16	20	15	186

For første gang på mange år stiger elevtallet i Herøy høsten 2012, og vi har per i dag 177 elever i grunnskolen. Dersom situasjonen fremover er stabil vil vi nå bunnen i elevtallet med 176 elever høsten 2015. Etter dette vil de større barnekullene som i dag går i barnehage innta skolen, og elevtallet vil være økende frem mot 2020. I denne framskrivningen er det ikke tatt særlig hensyn til at Herøy kommune har vært en av Norges største vekstkommunen i forhold til befolkningsøkning i forhold til innbyggertallet.

SSB sin framskriving av innbyggere i skolealder 2012 - 2030

Denne utviklingen har etter hvert begynt å påvirke SSB sine modeller for befolkningsframskriving for Herøy, og i denne modellen ligger det an til at Herøy kommune vil ha et elevtall på mellom 220 og 230 i perioden 2025 – 2030. Dette er en vesentlig annerledes utvikling enn det vi så for oss for bare få år tilbake.

3.2.2 Lærerressurser

3.2.2.1 Årsverk

Tallene er hentet fra GSI-rapporteringen per 1. oktober hvert år.

Årsverk	2012/11	2011/10	2010/09	2009/08	2008/07
Ledelse/adm	1,5	1,5	1,4	1,4	2,3
Undervisning	18,1	19,3	20,1	19,1	22,1
Annet ped.	1,1	1,6	1,1	1,1	1,1
Assisterter	1,9	2,1	1,9	1,6	1,3
Skolebibliotekar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Kontorteknisk	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
SUM	23,1	25,0	25,0	23,7	27,4

Herøy skole gjennomførte vedtatt bemanningsreduksjon høsten 2011. Denne nedbemanningen berørte først og fremst ressursene knyttet til undervisning. I henhold til tall rapportert inn i GSI per 1. oktober 2011, har Herøy skole redusert sin pedagogiske bemanning fra høsten 2010 til høsten 2011 med 1,7 årsverk.

3.2.2.2 Personer

Tallene er hentet fra GSI-rapporteringen per 1. oktober hvert år.

Personer	2012/11	2011/10	2010/09	2009/08	2008/07	2007/06
Lærere	25	26	26	27	32	36
Kontaktlærere	14	13	14	13	16	17

3.2.3 Lærertetthet

3.2.3.1 Lærertetthet 1.-7. trinn

Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 1.- 7. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og til andre lærertimer som tildeles på grunnlag av individuelle elevrettigheter.

3.2.3.2 Lærertetthet 8.-10. trinn

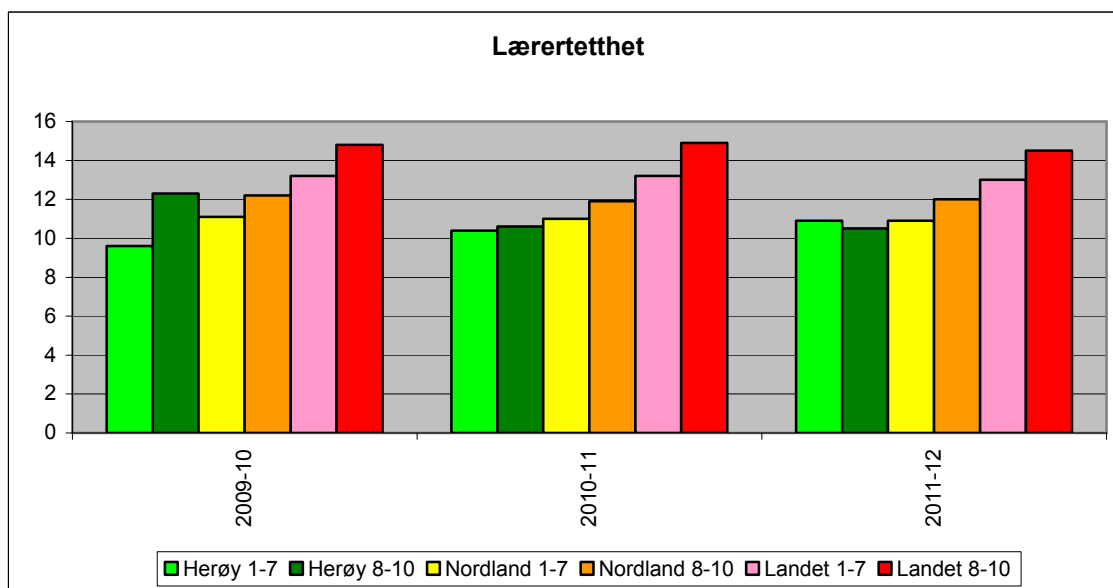
Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 8.-10. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og til andre lærertimer som tildeles på grunnlag av individuelle elevrettigheter

Forklaring

Et høyt tall betyr at det er mange elever per lærer, det vil si at lærertettheten er lav. Et lavt antall betyr at det er få elever per lærer.

Herøy kommune skoleeier | Fordelt på periode 2009/10 – 2011/12)

Offentlig | Alle trinn | Begge kjønn | Grunnskole

Høsten 2011 hadde Herøy skolen en lærertetthet på linje med gjennomsnittet i Nordland på barnetrinnet. På ungdomstrinnet har vi noe færre elever i forhold til antallet lærere enn det som er gjennomsnittet i Nordland.

Hvis vi ser på utviklingen av lærertettheten i Herøy kommune de siste fem årene, ser vi først og fremst konsekvensene av nedleggelsen av tre grendeskoler høsten 2008. Etter dette har lærertettheten vært ganske stabil på barnetrinnet, og marginalt økende (fra 9,6 til 10,9)

Elevtallet på ungdomstrinnet ble ikke berørt av skolenedleggelsene, da dette har vært sentralisert i Herøy i en lang periode. Her er det først og fremst nedgang i elevtallet som har ført til at lærertettheten har gått ned. De siste to årene har dette stabilisert seg.

3.3 Elevundersøkelsen

Alle elever og lærlinger skal inkluderes og oppleve mestring. Skoleeiere og skoleledere er pålagt å gjennomføre Elevundersøkelsen for elever på 7. og 10. trinn og Vg1. Et utvalg av spørsmålene i Elevundersøkelsen er satt sammen til indekser som ligger i Skoleporten. Resultatene fra Elevundersøkelsen vises i en egen rapportportal.

I tilstandsrapporten er disse læringsmiljøindekser obligatoriske:

- trivsel
- mobbing på skolen
- faglig veiledning
- mestring
- faglig utfordring

Ut over dette vil data som er relevante i forhold til vurdering av skolen, eller i forhold til resultatene som fremkommer, bli presentert.

Elevtilfanget ved Herøy sentralskole er relativt lite, noe som gjør at elevtallet på 7. og 10. trinn ikke vil kunne gi et representativt utvalg over tid. Vi har derfor valgt å gjennomføre Elevundersøkelsen med alle elevene på 5. til 10. trinn. Disse resultatene vil bli presentert i tillegg til data fra Skoleporten som bare dekker 7. og 10. trinn.

3.3.1 Læringsmiljøindekser

Alle resultater fra elevundersøkelsen blir samlet i Utdanningsdirektoratets rapportportal, ”Skoleporten”, her blir det beregnet indekser for temaene sosial trivsel, trivsel med lærerne, mestring, faglig utfordring, elevdemokrati, fysisk læringsmiljø, mobbing på skolen, motivasjon og faglig veiledning. I tillegg svarer 10. trinn på spørsmål om medbestemmelse og karriereveiledning. Indeksene er basert på de obligatoriske spørsmålene i Elevundersøkelsen, og vurderes ut fra en skala på 1 – 5, der høy verdi betyr et positivt resultat for alle indekser unntatt mobbing. Når det gjelder mobbing, betyr en lav verdi liten forekomst av mobbing. I samlerapporten for 5. – 10. trinn er likevel resultatet om forekomst av mobbing snudd, slik at her betyr en høy verdi at det er lite mobbing.

I vurderingen av resultatet har vi lagt oss på en skala der alle resultat som er under 1. kvartil av landsgjennomsnittet anses som et svakt resultat, og alt som ligger over 3. kvartil av landsgjennomsnittet anses som bra.

Vi får da følgende skala for elevundersøkelsen på 7. trinn:

1,0-3,3	Svakt resultat
3,4-4,0	Forbedringspotensiale
4,1-5,0	Bra

Herøy | Elevundersøkelsen våren 2012

Trinn 7 | Begge kjønn

	Herøy	Landet
Sosial trivsel	4,5	4,4
Trivsel med lærerne	4,4	4,1
Mestring	4,0	3,9
Faglig utfordring	4,0	4,0
Elevdemokrati	3,8	3,6
Fysisk læringsmiljø	3,1	3,2
Mobbing på skolen*	1,2	1,4
Motivasjon	4,1	4,2
Faglig veiledning	3,3	3,4

Hvis vi ser på hovedindeksene, så utmerker ikke Herøy kommune seg verken i positiv eller negativ forstand, og får resultater som er omtrent som de fleste kommuner i Norge for 7. trinn. Til tross for dette er det likevel grunn til å ta tak i områdene ”Fysisk læringsmiljø” og ”Faglig veiledning” for å se på hva som gir oss et svakt resultat.

Fysisk læringsmiljø – frekvenstabell – 7. trinn 2012

Er du fornøyd med følgende forhold på skolen?	Svært fornøyd	Fornøyd	Ganske fornøyd	Litt fornøyd	Ikke særlig fornøyd
Luften i klasserommene	14 %	7 %	14 %	14 %	50 %
Temperaturen i klasserommene	21 %	21 %	14 %	29 %	14 %
Klasserommene ellers	36 %	29 %	7 %	29 %	0 %
Lærebøker og utstyr	43 %	14 %	29 %	0 %	14 %
Skolebibliotek	14 %	29 %	14 %	36 %	7 %
Toaletter	14 %	7 %	14 %	21 %	43 %
Garderobe og dusj	7 %	7 %	7 %	36 %	43 %
Skolebygget	36 %	14 %	36 %	7 %	7 %
Renhold/vasking	21 %	36 %	14 %	21 %	7 %
Uteområdet elevene kan bruke i friminuttene	43 %	43 %	7 %	0 %	7 %
Fysisk læringsmiljø	25 %	21 %	16 %	19 %	19 %

Her ser vi at hovedårsaken til at 7. trinn har gitt et lavt gjennomsnittsscore på ”Fysisk læringsmiljø”, er misnøye med garderobe og dusj (79 %). I tillegg kommer at de ikke er fornøyd med luft i klasserommene (64 %) og toaletter (64 %).

Faglig veiledning – frekvenstabell – 7. trinn 2012

	I alle eller de fleste fag	I mange fag	I noen fag	I svært få fag	Ikke i noen fag
Forteller lærerne deg hva du bør gjøre for at du skal bli bedre i fagene?	14 %	21 %	50 %	14 %	0 %
	Flere ganger i uken	1 gang i uken	1-3 ganger i måneden	2-4 ganger i halvåret	Sjeldnere
Hvor ofte forteller lærerne deg hva du bør gjøre for at du skal bli bedre i fagene?	14 %	36 %	29 %	7 %	14 %
Faglig veiledning	14 %	34 %	39 %	11 %	7 %

Begge spørsmålene bidrar til en lav score på indeksen ”Faglig veiledning”. Vi ser at 64 % av elevene på 7. trinn svarer at læreren fortellerdem hva de skal gjøre for å bli bedre i fagene i noen eller svært få fag.

På spørsmål om hvor ofte lærerne fortellerdem hva de skal gjøre for å bli bedre i fagene, svarer 21 % 2-4 ganger i halvåret eller sjeldnere.

Skalaen for vurdering av elevundersøkelsen for 10. trinn blir som følger:

1,0-3,2	Svakt resultat
3,3-3,7	Forbedringspotensiale
3,8-5,0	Bra

Herøy | Elevundersøkelsen våren 2012

Trinn 10 | Begge kjønn

	Herøy	Landet
Sosial trivsel	3,9	4,3
Trivsel med lærerne	4,3	3,8
Mestring	3,9	3,8
Faglig utfordring	3,8	4,1
Elevdemokrati	3,2	3,2
Fysisk læringsmiljø	3,0	2,7
Mobbing på skolen	1,3	1,4
Motivasjon	4,0	3,8
Faglig veiledning	3,3	3,1
Medbestemmelse	2,8	2,3
Karriereveiledning	4,1	3,6

For 10. trinn i Herøy vil jeg spesielt trekke frem de positive resultatene for elevenes trivsel med lærerne og for karriereveiledning, som ligger godt over landsgjennomsnittet.

Hvis vi tar for oss de svakere resultatene, så dreier dette seg først og fremst om indeksene "Elevdemokrati", "Fysisk læringsmiljø" og "Medbestemmelse". Vi ser nærmere på svarfordelingen på disse områdene.

Elevdemokrati - frekvenstabell – 10. trinn 2012

	5	4	3	2	1
Hvor godt arbeid synes du elevrådet gjør på skolen?	11 %	22 %	44 %	11 %	11 %
Hører skolen på elevenes forslag?	6 %	33 %	44 %	17 %	0 %
Elevdemokrati	8 %	28 %	44 %	14 %	6 %

Hovedårsaken til det lave resultatet på indeksen for elevdemokrati er at mange av elevene har valgt svaret "litt godt (3)" på hvor godt arbeid de synes elevrådet gjør og "av og til (3)" på spørsmål om skolen hører på elevenes forslag.

Fysisk læringsmiljø – frekvenstabell – 10. trinn 2012

	Svært fornøyd	Fornøyd	Ganske fornøyd	Litt fornøyd	Ikke særlig fornøyd
Luften i klasserommene	5 %	26 %	42 %	16 %	11 %
Temperaturen i klasserommene	0 %	21 %	21 %	21 %	37 %
Klasserommene ellers	0 %	47 %	37 %	11 %	5 %
Lærebøker og utstyr	0 %	37 %	42 %	21 %	0 %
Skolebibliotek	0 %	47 %	16 %	16 %	21 %
Toaletter	11 %	37 %	42 %	5 %	5 %
Garderobe og dusj	5 %	21 %	26 %	37 %	11 %
Skolebygget	5 %	53 %	32 %	11 %	0 %
Renhold/vasking	11 %	47 %	37 %	5 %	0 %
Uteområdet elevene kan bruke i friminuttene	5 %	26 %	16 %	21 %	32 %
Fysisk læringsmiljø	4 %	36 %	31 %	16 %	12 %

På 10. trinn har 58 % av elevene svart at de ”ikke er særlig fornøyd (1)” eller ”litt fornøyd (2)” med temperaturen i klasserommene, og de har også gitt uteområdet (53 %) og gitt en dårlig tilbakemelding på garderobe og dusj (48 %).

Medbestemmelse – frekvenstabell – 10. trinn 2012

	5	4	3	2	1
Får du være med på å bestemme hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	0 %	22 %	44 %	33 %	0 %
lage arbeidsplaner (ukeplan, periodeplan, årsplan) i fagene?	0 %	6 %	11 %	33 %	50 %
velge mellom ulike oppgavetyper i fagene?	17 %	17 %	17 %	17 %	33 %
velge arbeidsmåter i fagene?	6 %	28 %	44 %	11 %	11 %
Har lærerne forklart hvordan elevene kan være med på å bestemme hvordan dere skal arbeide med fagene?	11 %	28 %	33 %	28 %	0 %
Oppmuntrer lærerne til at elevene kan være med på å bestemme hvordan dere skal arbeide med fagene?	17 %	22 %	44 %	17 %	0 %
Medbestemmelse	8 %	20 %	32 %	23 %	16 %

De to viktigste faktorene til at indeksen ”medbestemmelse” har fått en lav score er at 83 % av elevene har valgt svaret ”i svært få fag” og ”ikke i noen fag” på spørsmålet på om hvor mange fag de fikk være med å lage ukeplaner, og at halvparten av elevene (50 %) valgte samme svaralternativer på spørsmålet om hvor mange fag de fikk lov til å velge ulike oppgavetyper i.

Skala for vurdering av læringsmiljøindekser for elevundersøkelsen der alle elever fra 5. – 10. trinn er med:

1,0-3,3	Svakt resultat
3,4-4,0	Forbedringspotensiale
4,1-5,0	Bra

Spørsmålene til 7. trinn (barnetrinnet) og 10. trinn (ungdomstrinnet) er ikke identiske. Dette betyr at der er spørsmål innenfor enkelte indekser som barnetrinnet ikke er en del av resultatet. Dette gjelder indeksene ”Medbestemmelse” og ”Karriereveiledning”.

Herøy | Elevundersøkelsen våren 2012

Trinn 5 – 10 | Begge kjønn

	Herøy	Landet
Sosial trivsel	4,3	4,3
Trivsel med lærerne	4,0	4,0
Mestring	3,8	3,8
Motivasjon	4,0	4,0
Faglig utfordring	4,0	4,1
Faglig veiledning	3,5	3,2
Medbestemmelse	2,6	2,5
Elevdemokrati	3,8	3,5
Mobbing på skolen*	4,5	4,6
Karriereveiledning	3,9	3,5
Fysisk læringsmiljø	3,2	3,1

Det var til sammen 94 elever som svarte på Elevundersøkelsen ved Herøy skole våren 2012.

Hvis vi tar med svarene fra alle elevene på 5. – 10. trinn i beregningene av indeksene, ser vi igjen at vi får fram et resultat som ikke er ulikt landsgjennomsnittet. Jeg vil likevel trekke frem noen positive resultater, og peke på indeksen ”Faglig veiledning” og ”Elevdemokrati”, der vi får en noe mer positiv tilbakemelding enn gjennomsnittet.

Vi velger å se nærmere på frekvensfordelingen på læringsmiljøindeksene som har et gjennomsnittlig resultat som er under 1. kvartil av landsgjennomsnittet. Dette gjelder indeksene ”medbestemmelse” og ”fysisk læringsmiljø”.

Medbestemmelse – frekvenstabell – 8.-10. trinn 2012

	5	4	3	2	1
Får du være med på å bestemme hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	6 %	16 %	45 %	29 %	4 %
lage arbeidsplaner (ukeplan, periodeplan, årsplan) i fagene?	4 %	4 %	8 %	25 %	59 %
velge mellom ulike oppgavetyper i fagene?	10 %	14 %	16 %	23 %	37 %
velge arbeidsmåter i fagene?	4 %	27 %	33 %	20 %	16 %
Har lærerne forklart hvordan elevene kan være med på å bestemme hvordan dere skal arbeide med fagene?	6 %	20 %	41 %	23 %	10 %
Oppmuntrer lærerne til at elevene kan være med på å bestemme hvordan dere skal arbeide med fagene?	10 %	23 %	33 %	23 %	12 %
Medbestemmelse	7 %	17 %	29 %	24 %	23 %

Det er to av spørsmålene som trekker indeksen for ”medbestemmelse” særlig ned, og det er at 84 % av elevene på 5. – 10. trinn ved Herøy skole gir tilbakemelding på at de i få eller ingen fag får være med å lage ukeplan for faget. Likeså har 60 % av elevene som svarte på spørreundersøkelsen svart at de i få eller ingen fag får være med å velge arbeidsmåter i faget.

Frekvenstabell – fysisk læringsmiljø – 5-10 trinn

	Svært fornøyd	Fornøyd	Ganske fornøyd	Litt fornøyd	Ikke særlig fornøyd
Luften i klasserommene	7 %	28 %	19 %	20 %	27 %
Temperaturen i klasserommene	6 %	27 %	27 %	23 %	18 %
Klasserommene ellers	20 %	30 %	23 %	16 %	11 %
Lærebøker og utstyr	22 %	29 %	26 %	12 %	11 %
Skolebibliotek	18 %	33 %	17 %	20 %	12 %
Toaletter	12 %	33 %	22 %	18 %	14 %
Garderobe og dusj	8 %	24 %	16 %	31 %	21 %
Skolebygget	29 %	30 %	22 %	12 %	7 %
Renhold/vasking	27 %	31 %	26 %	10 %	7 %
Uteområdet elevene kan bruke i friminuttene	34 %	28 %	9 %	13 %	16 %
Fysisk læringsmiljø	18 %	29 %	21 %	18 %	14 %

På 5. – 10. trinn har 52 % av elevene gitt tilbakemelding på at de ”ikke er særlig fornøyd” eller bare ”litt fornøyd” med garderober og dusjer på skolen. To andre områder som elevene også gir lav score er luften (47 %) og temperaturen (41 %) i klasserommene.

3.5 Resultater

3.5.1 Nasjonale prøver

Alle elever som går ut av grunnskolen, skal mestre grunnleggende ferdigheter. Dette er ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og i arbeidslivet.

I tilstandsrapporten er disse resultatindikatorer obligatoriske:

- nasjonale prøver på 5. og 8. trinn i lesing og regning
- standpunkt- og eksamenskarakterer i norsk hovedmål, matematikk og engelsk
- grunnskolepoeng

Utdanningsdirektoratet anbefaler skoleeiere å ta med følgende indikatorer i tilstandsrapporten:

- nasjonale prøver i engelsk på 5. og 8. trinn

Elevtallet i Herøy er så lite at resultatene vil være svært avhengige av resultatene til den enkelte elev, og vil føre til at resultatene i stor grad vil variere fra år til år. For å få et noe større utvalg velger vi også å presentere gjennomsnittet av de tre siste årene. Vi velger også å ta med resultatene fra nasjonale prøver gjennomført på 9. trinn. Denne prøven er identisk med prøven på 8. trinn og er interessant i forhold til en vurdering av utviklingen til elevene.

Formålet med nasjonale prøver er å vurdere i hvilken grad skolen lykkes med å utvikle elevenes ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Nasjonale prøver skal primært gi styringsinformasjon til skolene og kommunene. Det er også forutsatt at prøvene skal komme til nytte for den enkelte elevs pedagogiske utvikling i samarbeid mellom lærer, elev og foresatte. Nasjonale prøver er ikke prøver i fag, men grunnleggende ferdigheter i alle fag. Prøvene i lesing og regning tar derfor ikke bare utgangspunkt i kompetansemålene i norsk og matematikk, men også i andre fag der mål for lesing og regning er integrert. Prøvene i

engelsk skiller seg ut fra de to andre prøvene ved at de tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag.

3.5.1.1 Lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06.

De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter: Elevene skal vise at de kan:

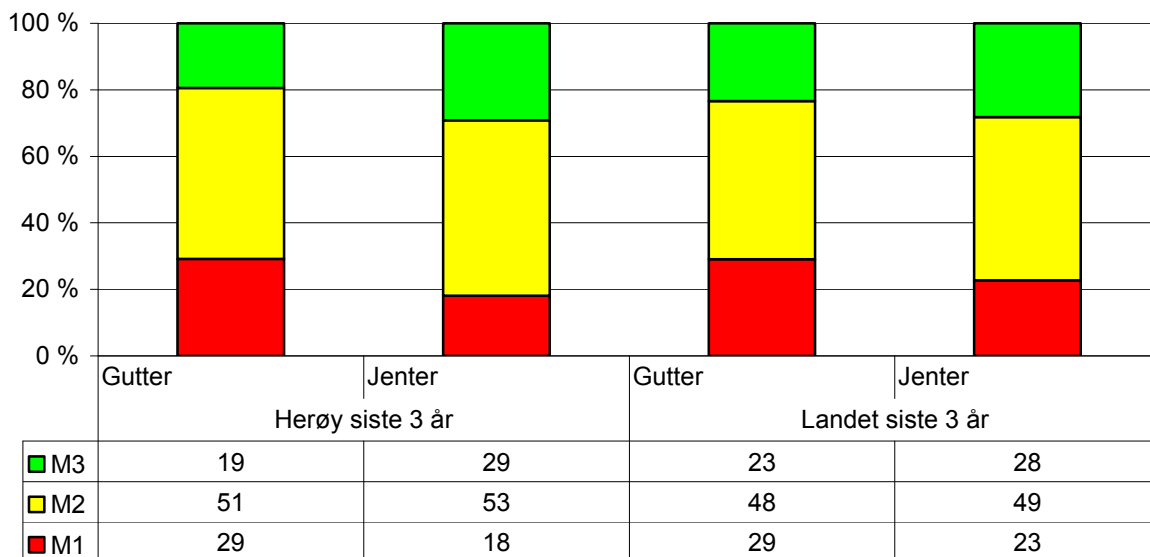
1. finne informasjon
2. forstå og tolke
3. reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

Elevenes resultater på nasjonale prøver på 5. trinn presenteres ved en skala med tre mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

Elevenes resultater på nasjonale prøver på 8. og 9. trinn presenteres ved en skala med fem mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonene viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

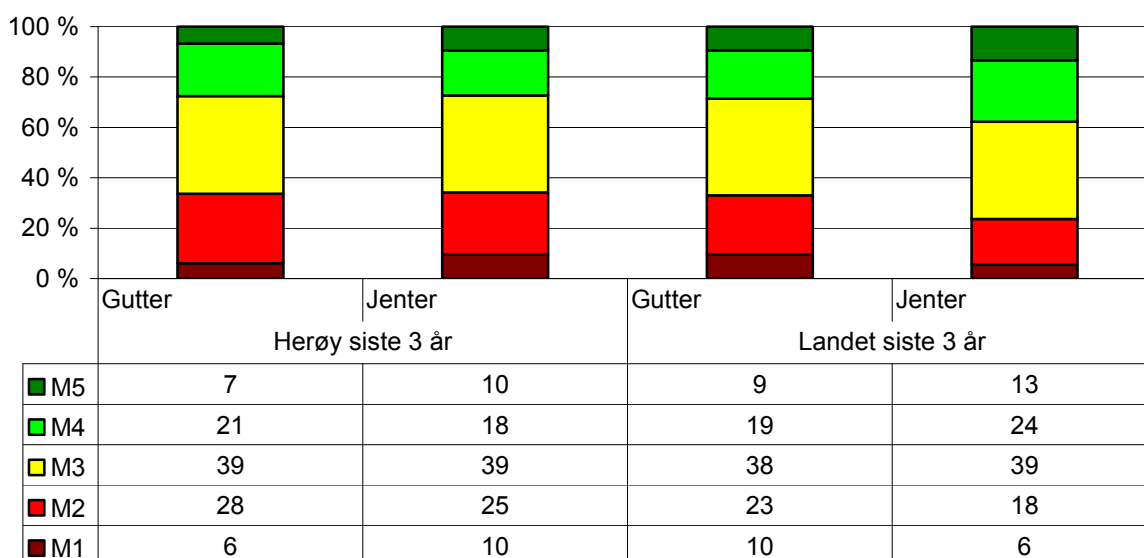
På grunn av små kull velger vi å presentere resultater som er gjennomsnittet av de tre siste år.

**Nasjonale prøver i lesing - 5. trinn
gjennomsnitt siste 3 år**

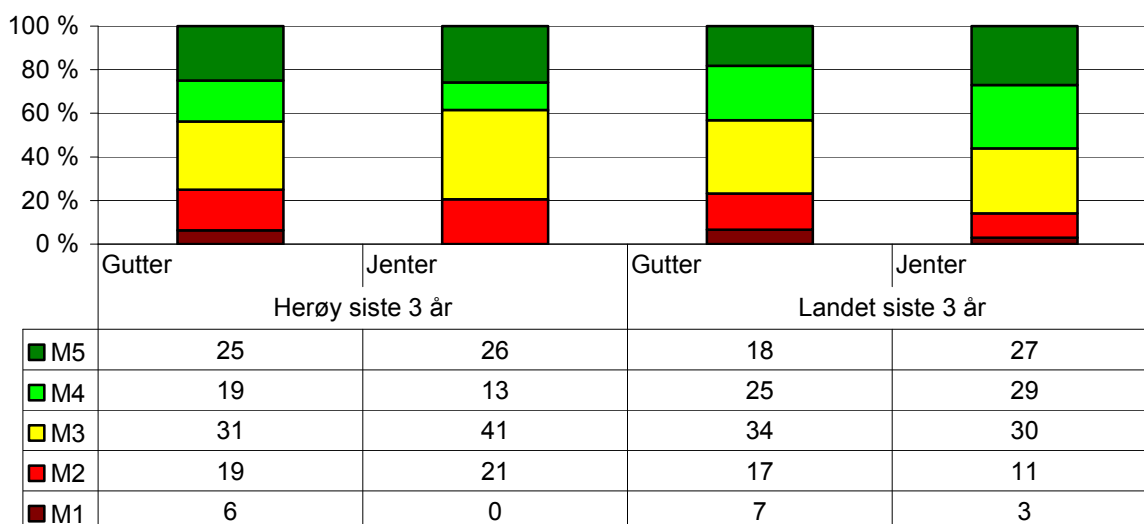
Hvis vi ser på det samlede resultatet for 5. trinn de siste tre årene, ser vi at vi er omtrent som landsgjennomsnittet både for gutter og jenter. Guttene har marginalt færre på mestringsnivå 3 enn landsgjennomsnittet for gutter, og jentene har marginalt færre på mestringsnivå 1 enn landsgjennomsnittet for jenter.

Nasjonale prøver i lesing - 8. trinn gjennomsnitt 3 siste år

Hvis vi ser resultatene for 8. trinn for de siste tre skoleår under ett, ser vi at guttene presterer omtrent som landsgjennomsnittet for gutter. Jentene i Herøy har en noe større andel på mestringsnivå 1 og 2, og en noe lavere andel på mestringsnivå 4 og 5 enn landsgjennomsnittet for jenter.

Nasjonale prøver i lesing - 9. trinn gjennomsnitt 2 siste år

Det er bare gjennomført nasjonale prøver i lesing for 9. trinn de to siste årene. Prøvene på 9. trinn er identiske med prøvene som ble gjennomført på 8. trinn. Det burde derfor normalt sett være en forbedring i nivået fra 8. til 9. trinn. Dette ser vi tydelig, spesielt hos jentene. På landsbasis var det 37 % av jentene som oppnådde mestringsnivå 4 eller 5 på 8. trinn. På 9. trinn er det 66 % av jentene som er på samme nivå. For guttene på landsbasis øker det fra 28 % på 8. trinn til 43 % på 9. trinn. Vi finner en lignende økning både for jenter og gutter i Herøy, men andelen av jenter på mestringsnivå 4 og 5 er noe lavere enn landsgjennomsnittet

for jenter. For guttene i Herøy er andelen på mestringsnivå 4 og 5 omtrent som landsgjennomsnittet for gutter, men andelen på mestringsnivå 5 er vesentlig høyere.

3.5.1.2 Regning

Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.

De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder:

- tall
- måling
- statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger.

På 5. trinn innebærer dette at elevene forstår hvordan de:

- kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene er rimelige
- kan ha effektive strategier for enkel tallregning

På 8. og 9. trinn innebærer dette at elevene forstår hvordan de:

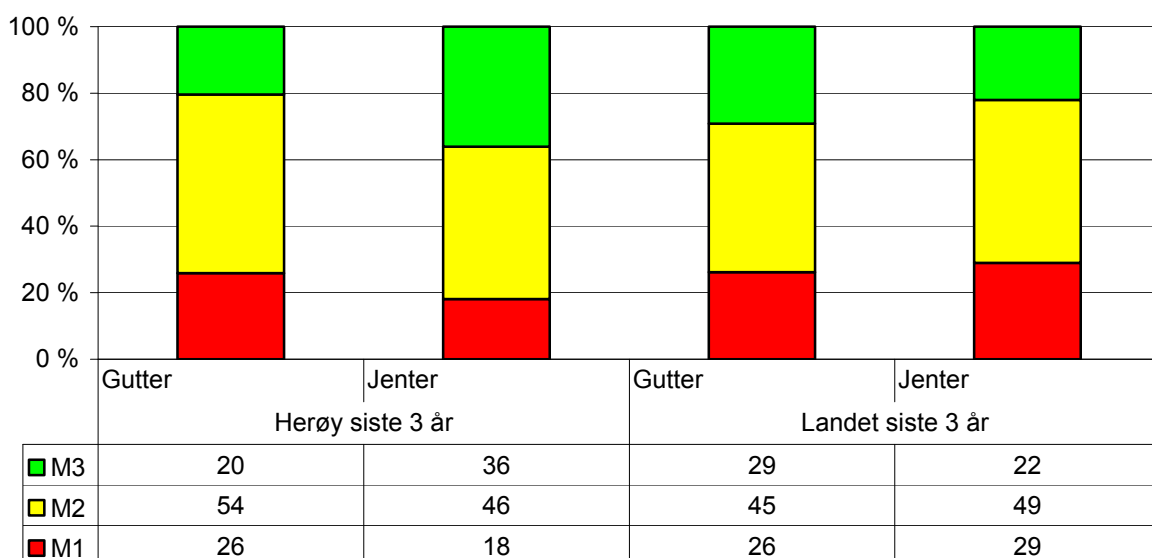
- forstår og kan reflektere over hvordan de best kan løse en gitt utfordring,
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene de får er rimelige
- kan vise effektive strategier for enkel tallregning

Elevenes resultater på nasjonale prøver på 5. trinn presenteres ved en skala med tre mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

Elevenes resultater på nasjonale prøver på 8. og 9. trinn presenteres ved en skala med fem mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

Våren 2012 hadde 5. trinn svært gode resultater på nasjonal prøve i regning. Halvparten av elevene var på mestringsnivå 3. I tillegg var det en langt lavere andel av elevene som var på mestringsnivå 1 enn sammenlignbare kommuner, nordland og landet forøvrig.

Nasjonale prøver i regning - 5. trinn gjennomsnitt siste 3 år

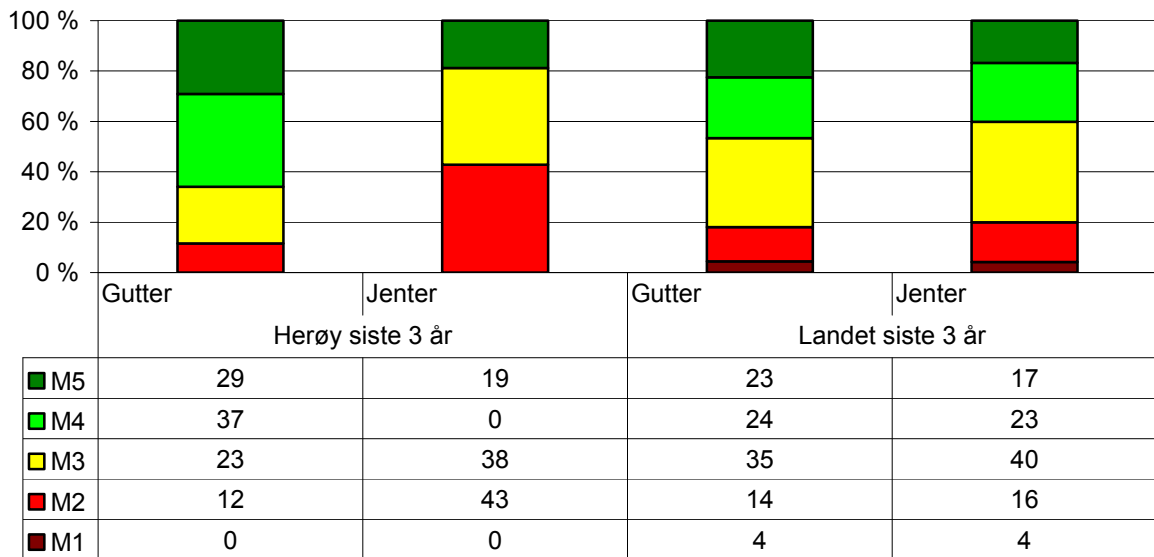
Jentene ved Herøy skole har over tid levert meget gode resultater på nasjonale prøver i regning. På landsbasis er det en større andel av guttene på 5. trinn som er på mestringsnivå 3 enn jentene. For Herøy skole er det motsatt. Det er omtrent dobbelt så stor andel av jentene som er på mestringsnivå 3 i forhold til guttene i Herøy.

Nasjonale prøver i regning - 8. trinn gjennomsnitt 3 siste år

Det som er særegent for resultatene for Herøy på nasjonale prøver på 8. trinn de siste tre årene er den store andelen av jenter som er på mestringsnivå 2, og den lave andelen av gutter på mestringsnivå 1 og 2.

Nasjonale prøver i regning - 9. trinn gjennomsnitt 2 siste år

Vi har bare gjennomført nasjonale prøver i to år på 9. trinn, og dette gjør at enkeltresultater i større grad påvirker gjennomsnittet. I et av disse to skoleårene scoret 86 % av jentene på mestringsnivå 2. Dette er noe av årsaken til at gjennomsnittsresultatet faktisk går ned fra 8. til 9. trinn for jenter i lesing. Guttene på 9. trinn har levert meget gode resultater de siste to årene

3.5.1.3 Engelsk

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål i læreplanene i alle fag i LK06. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk.

Oppgavene på 5. trinn er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå hovedinnholdet i enkle tekster
- forstå vanlige ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre

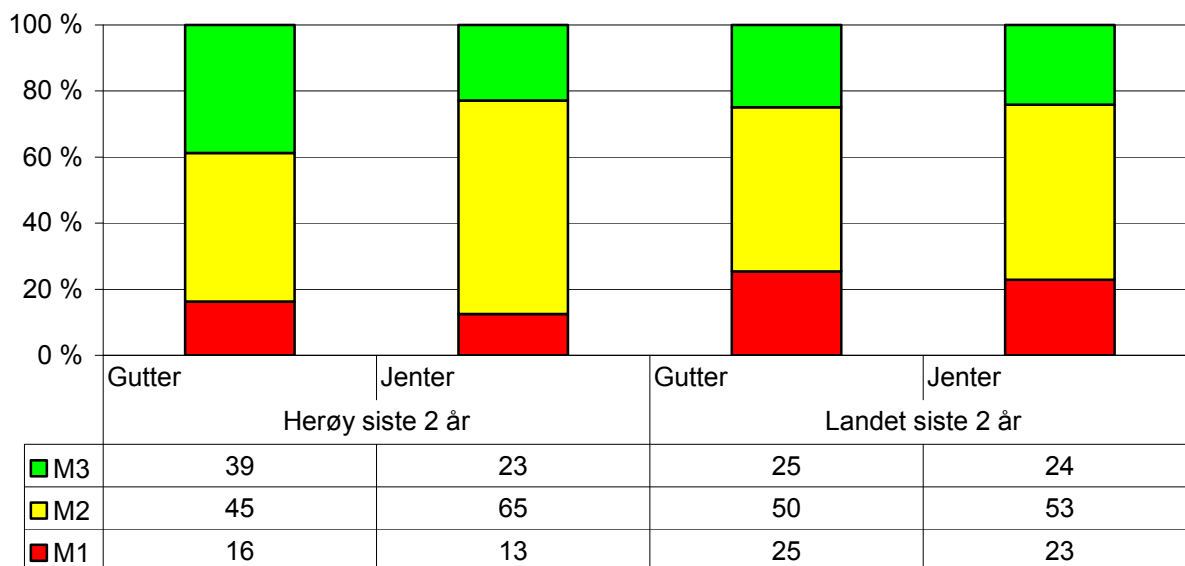
Oppgavene på 8. trinn er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå og reflektere over innholdet i tekster av ulik lengde og forskjellige sjangere
- beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- forstå bruken av grunnleggende regler og mønstre for grammatikk og setningstyper

Elevenes resultater på nasjonale prøver på 5. trinn presenteres ved en skala med tre mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer. Elevenes resultater på nasjonale prøver på 8. trinn presenteres ved en skala med fem mestringsnivåer, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Presentasjonen viser en oversikt over prosentvis fordeling av elever på mestringsnivåer.

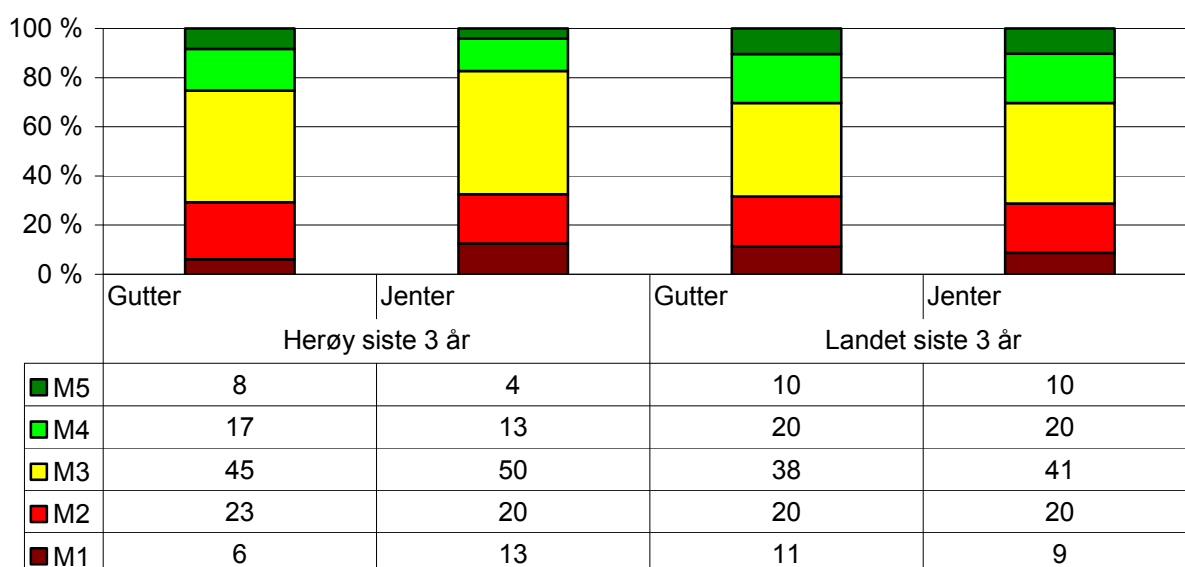
På grunn av tekniske problemer ble det ikke gjennomført nasjonale prøver i engelsk for 5. trinn i skoleåret 2011/12. Vi presenterer derfor resultatene fra skoleåret 2010/11 i denne tilstandsrapporten.

Nasjonale prøver i engelsk - 5. trinn gjennomsnitt siste 2 år

I løpet av de tre siste årenes nasjonale prøver i engelsk for 5. trinn, har Herøy skole levert gode resultater. Vi har en lav andel av elevene på mestringsnivå 1 og har en like stor andel på mestringsnivå 3 som landsgjennomsnittet på jentesiden. Guttene på 5. trinn i Herøy har i løpet av de siste tre årene hatt en dobbelt så stor andel på mestringsnivå 3 som landsgjennomsnittet for gutter.

Nasjonale prøver i engelsk - 8. trinn gjennomsnitt 3 siste år

Hvis vi ser resultatene for 8. trinn under ett i nasjonale prøver i engelsk de siste tre årene, ser vi at vi leverer resultater som er omtrent som landsgjennomsnittet.

3.5.2 Standpunkt karakterer

Standpunkt karakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren:

- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6.

Vi velger kun å se på standpunkt karakterene i følgende fag i denne tilstandsrapporten:

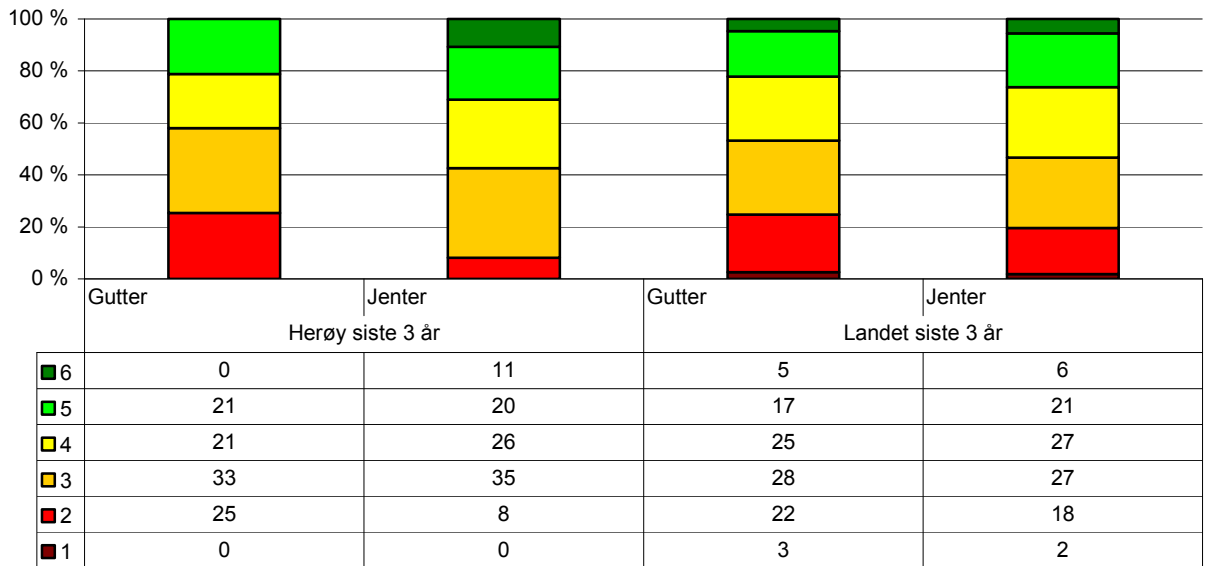
- Engelsk skriftlig
- Matematikk
- Naturfag
- Norsk hovedmål
- Samfunnsfag

Standpunkt karakter - engelsk skriftlig gjennomsnitt de siste 3 år

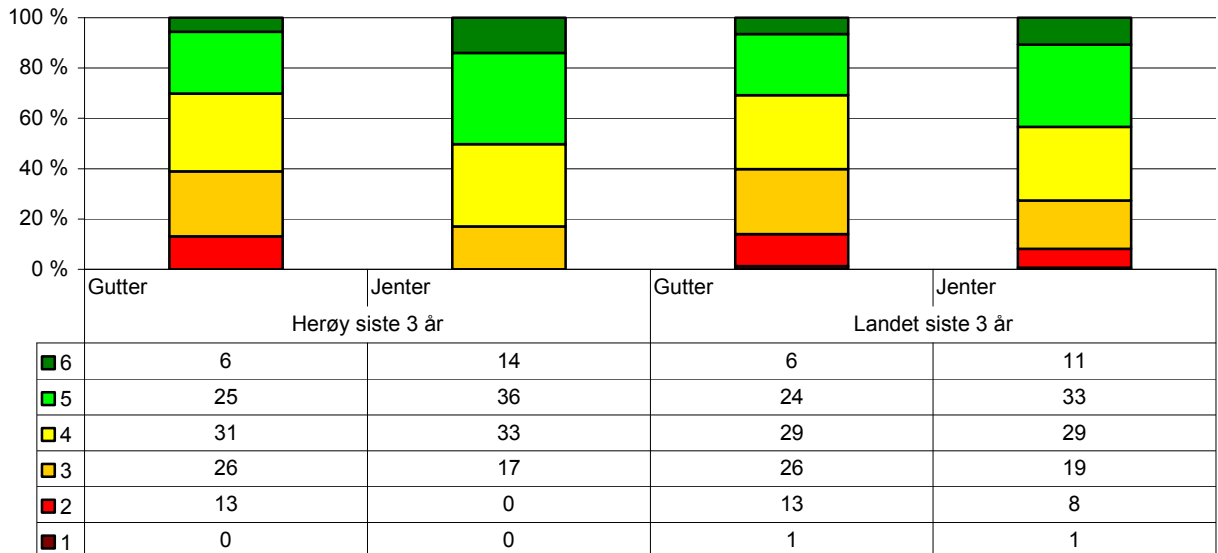
I Herøy har vi over tid en ganske stor forskjell i standpunkt karakternivået for gutter og jenter. Den vanligste karakteren for gutter de tre siste år i engelsk er 4. Ingen gutter har fått 6 i standpunkt karakter i engelsk i løpet av de tre siste årene. Den vanligste standpunkt karakteren for jenter i løpet av de tre siste år er 5 eller 6.

Standpunktkarakter - matematikk gjennomsnitt de siste 3 år

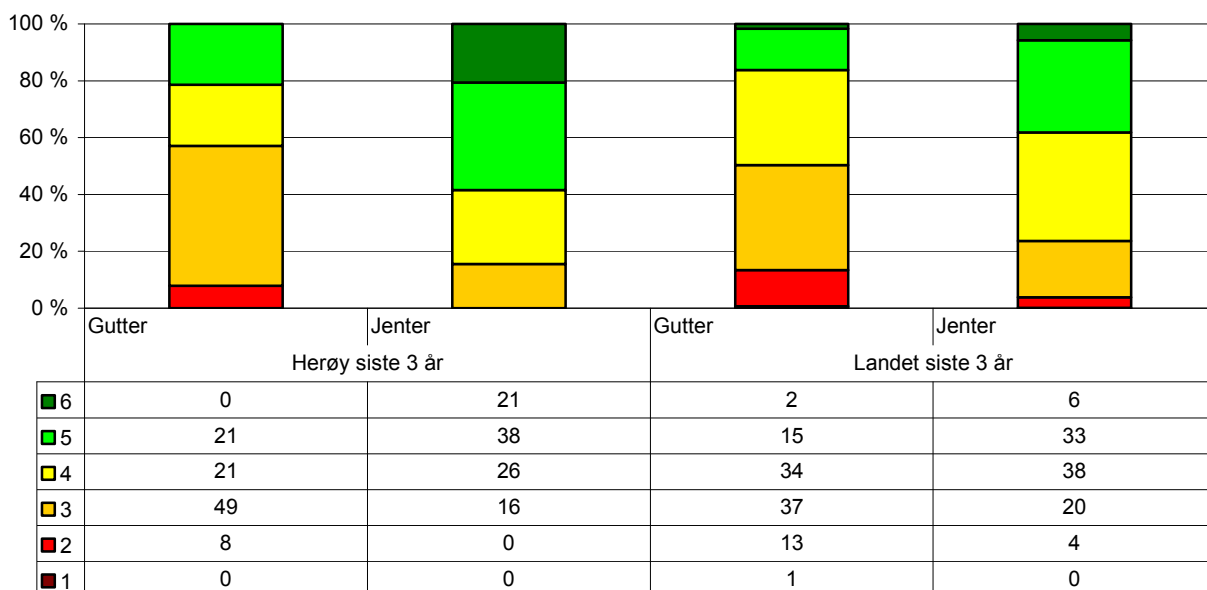
Hver fjerde gutt har fått 2 i standpunktkarakter i matematikk i løpet av de siste tre årene, og hver femte gutt har fått 5. For jentene er det bare 8 % som har fått 2 i standpunktkarakter de siste tre årene og hver tredje jente har fått 5 eller 6 i standpunktkarakter.

Standpunktkarakter - naturfag gjennomsnitt de siste 3 år

Rundt 50 % av jentene har fått 5 eller 6 i standpunktkarakter i naturfag i løpet av de siste tre årene. Rundt 30 % av guttene har fått samme resultat. Over tid ser vi at guttene i Herøy ligger rundt landsgjennomsnittet for gutter, mens jentene i Herøy presterer godt over landsgjennomsnittet for jenter.

Standpunktkarakter - norsk hovedmål gjennomsnitt de siste 3 år

Norsk er et utpreget ”jentefag” både i Herøy og nasjonalt, likevel kommer det fram et mønster der jenter i Herøy gjør det bedre enn landsgjennomsnittet for jenter, og gutter gjør det dårligere enn landsgjennomsnittet for gutter. Rundt 60 % av jentene fikk 5 eller 6 i standpunktkarakter i norsk hovedmål i løpet av siste treårsperiode. For guttene var det 21 % som lå på samme nivå, og ingen gutter har fått 6 i standpunktkarakter i norsk i løpet av de siste tre år.

Standpunktkarakter - samfunnsfag gjennomsnitt de siste 3 år

I samfunnsfag har jentene i Herøy levert et ekstremt godt resultat, der rundt 70 % av jentene har fått 5 eller 6 i standpunktkarakter. For guttene gjelder dette rundt 30 %. I samfunnsfag har guttene i Herøy et bedre resultat enn landsgjennomsnittet for gutter.

3.5.3 Eksamen

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren:

- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse i faget

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6.

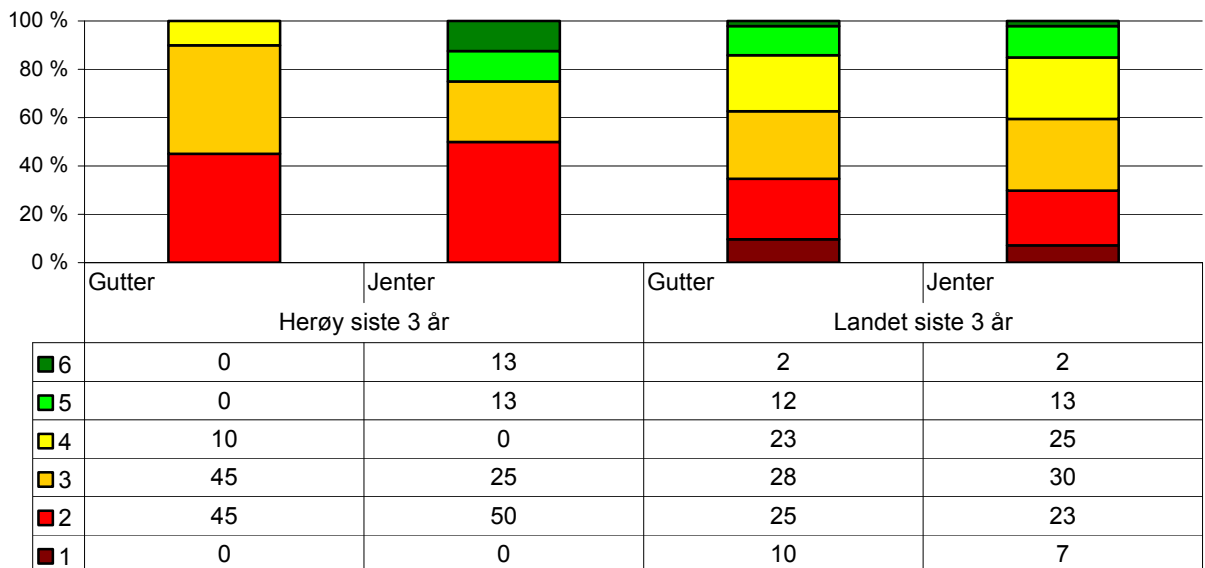
Vi velger å presentere eksamensresultatene som et gjennomsnitt i løpet av de tre siste år. I en slik treårsperiode er det sjelden av det blir gjennomført tre eksamener på rad i samme fag. I dette gjennomsnittet ligger det et gjennomsnitt av fra 1 til tre eksamener.

Eksamenskarakterer - engelsk skriftlig gjennomsnitt de siste 3 år

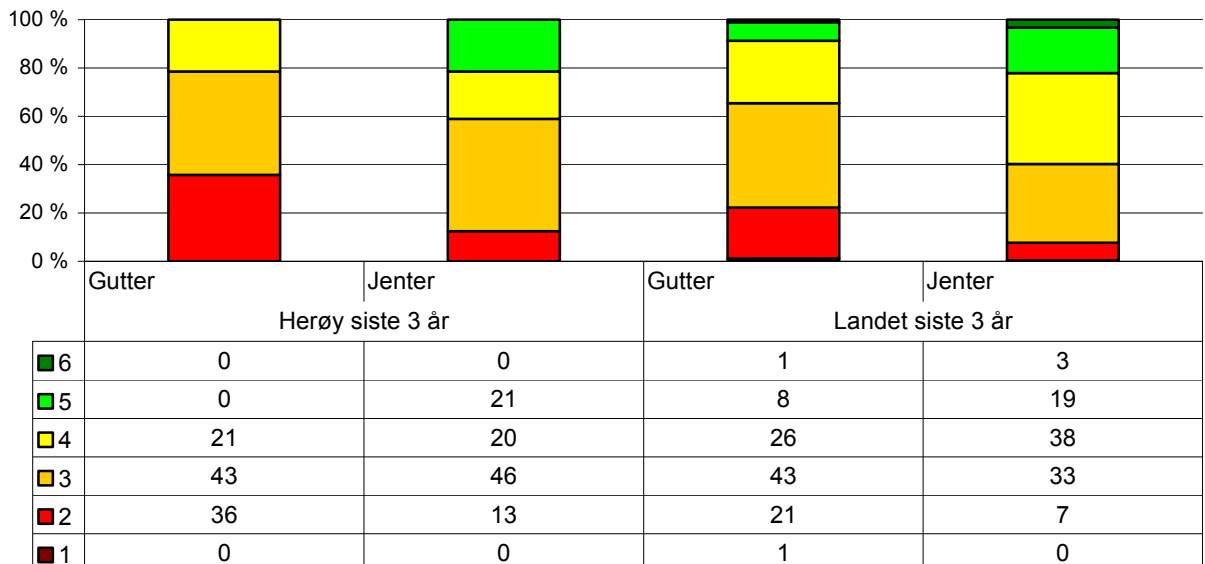
Det markerte skillet i Herøy mellom resultatnivået for gutter og jenter er enda mer dominerende når det gjelder eksamensresultater. I løpet av de siste tre år er det ingen gutter som har fått 5 eller 6 som resultat på en engelskeksamen, mens rundt 25 % av jentene i Herøy klarte dette.

Eksamenskarakterer - matematikk skriftlig gjennomsnitt de siste 3 år

Matematikk er det faget som skiller elever mest i karakternivå. Rundt halvparten av både guttene og jentene i Herøy har fått 2 på eksamen i matematikk i løpet av de tre siste år. Rundt 25 % av jentene fikk 5 eller 6 på matematikkeksamen. Ingen gutter har klart å få en bedre karakter enn 3 på matematikkeksamen i løpet av siste treårsperiode.

Eksamenskarakterer - norsk hovedmål skriftlig gjennomsnitt de siste 3 år

Det dukker igjen opp et velkjent mønster i eksamensresultatene i norsk hovedmål. Jentene i Herøy leverer et resultat som ligger opp mot landsgjennomsnittet for jenter, mens guttene i Herøy ligger godt under landsgjennomsnittet for gutter.

3.5.4 Grunnskolepoeng

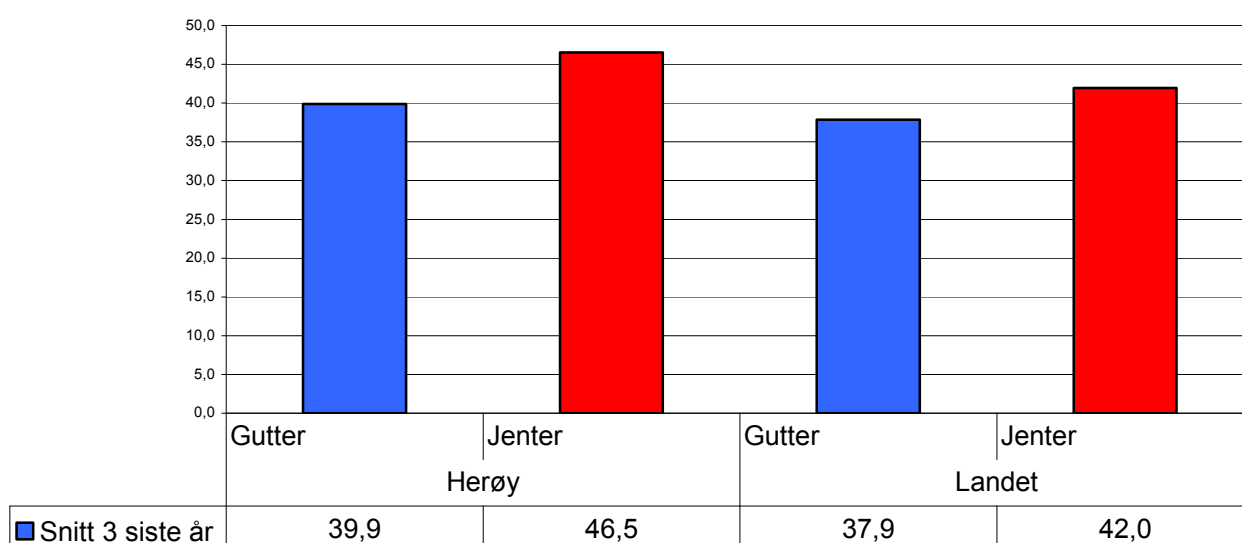
Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole.

Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10.

Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det ikke regnes ut poeng for eleven.

Grunnskolepoeng presenteres som karaktergjennomsnitt med én desimal.

Grunnskolepoeng - gjennomsnitt 3 siste år

Til tross for at guttene i Herøy ligger på ett lavere nivå når det gjelder standpunkt og eksamen i sentrale fag, får de bedre karakterer i de resterende fagene enn gutter nasjonalt, og får dermed et konkurransedyktig gjennomsnitt. Både guttene og jentene i Herøy har i gjennomsnitt over de tre siste år et høyere antall grunnskolepoeng enn landsgjennomsnittet.

3.6 Gjennomføring

Alle elever og lærlinger som er i stand til det, skal gjennomføre videregående opplæring.

Kompetansebeviset skal sikre dem videre studier eller deltakelse i arbeidslivet.

Utdanningsdirektoratet anbefaler skoleeiere å ta med denne indikatoren: Overgang fra GS til VGO

3.6.1 Overgang fra grunnskole til VGO

Prosentdelen av elevkullet som er registrert i videregående opplæring høsten etter uteksaminering fra grunnskolen.

Herøy kommune skoleeier | Sammenlignet geografisk

Offentlig | Alle trinn | Begge kjønn | Periode 2006 - 2009 | Grunnskole

	Herøy	KG03	Nordland	Landet
2008	96,3	97,0	95,2	96,1
2009	100,0	97,2	96,5	96,8
2010	100,0	98,6	95,9	96,6
Snitt	98,8	97,6	95,9	96,5

Tallene fra skoleporten viser at de aller fleste av avgangselevne i Herøy har startet i videregående skole om høsten etter at de av avsluttet grunnskolen. Det som imidlertid har større betydning for oss er ikke om de begynner på videregående opplæring, men i hvor stor grad de klarer å fullføre den.

3.6.2 Fullført videregående opplæring

Vi har fått tall fra SSB som gjør det mulig for oss å følge hvor stor andel av elevene fra det enkelte årskull som har klart å fullføre videregående opplæring innefor sin lovfestede rett på fem år. Vi har også fått tall for våre nabokommuner for å kunne ha et sammenligningsgrunnlag.

Andel elever fra årskullet som har fullført videregående utdanning etter 5 år

	2004	2005	2006
Begge kjønn	50 %	51 %	48 %
Menn	43 %	35 %	38 %
Kvinner	56 %	73 %	59 %

Av elevene fra Herøy som startet på videregående opplæring i 2004, 2005 og 2006, er det rundt 50 % som har fullført videregående opplæring innenfor en periode på fem år. Hvis vi ser på det enkelte kjønn er det bare rundt 40 % av guttene som har gjennomført videregående opplæring. For jentene ligger dette på i overkant av 60 %.

Andel elever som har fullført videregående opplæring inne 5 år i årskullene 2005 og 2006

Kommune	Andel fullført vgo
Vega	64 %
Herøy	50 %
Alstahaug	58 %
Leirfjord	65 %
Dønna	67 %

Hvis vi ser på gjennomsnittet for ungdom som startet på videregående opplæring i 2005 og 2006, ser vi at Herøy har den klart laveste gjennomføringsgraden i regionen.

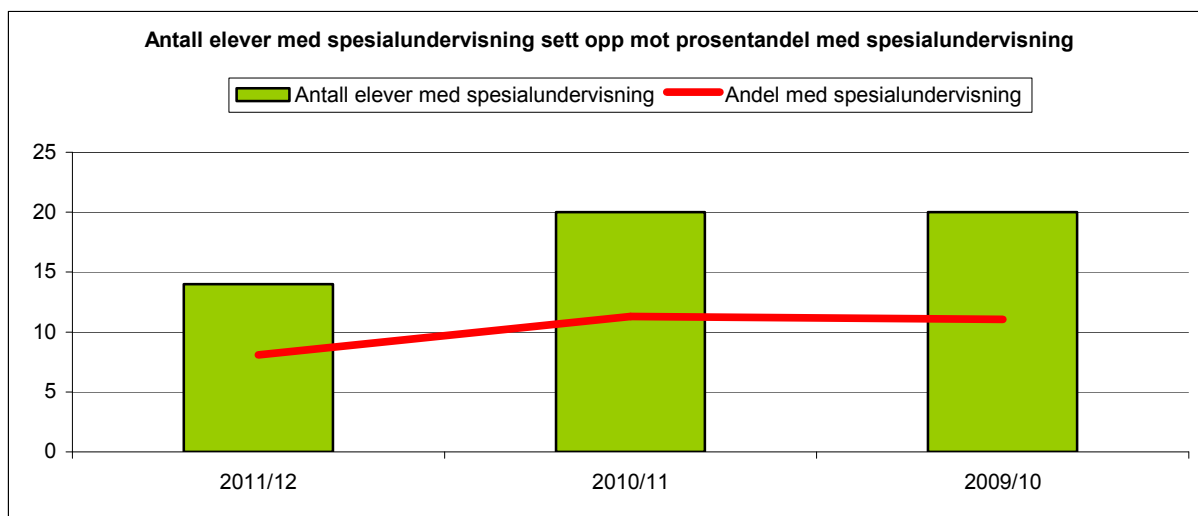
3.7 Spesialundervisning

3.7.1 Om spesialundervisning

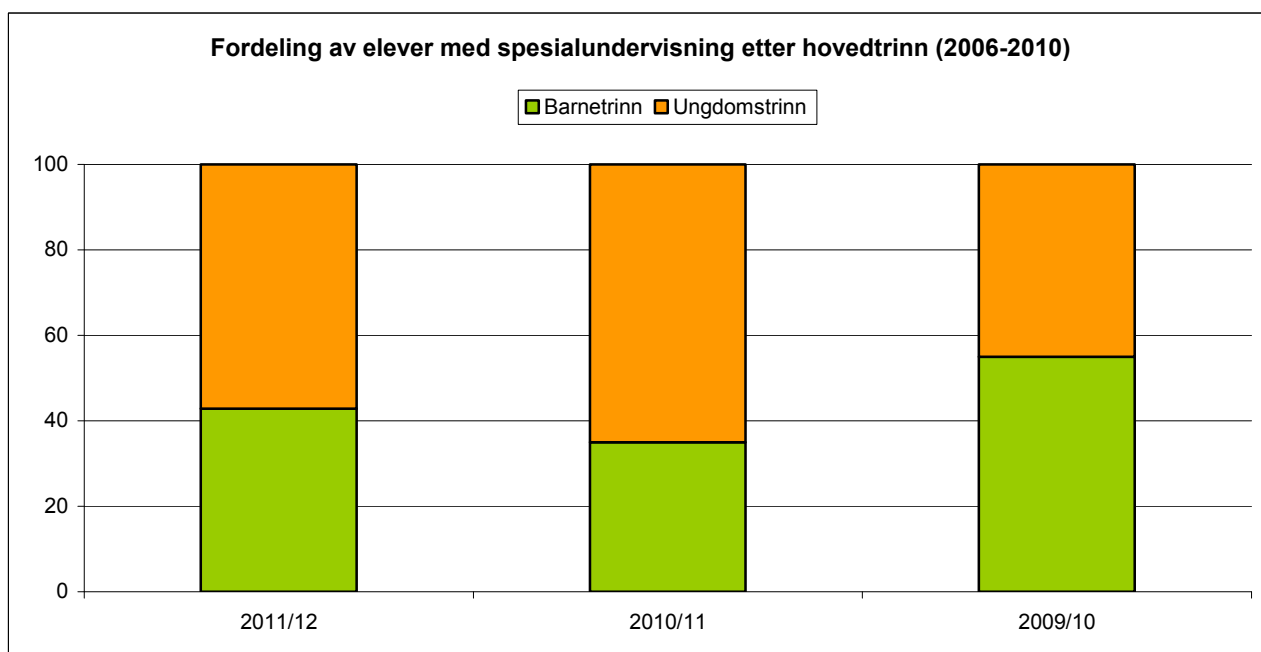
Jamfør § 5-1 i Opplæringsloven har elever som ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet rett til spesialundervisning. Før kommunen kan gjøre et vedtak om spesialundervisning skal det foreligge en sakkyndig vurdering av elevens særlige behov. Dette skal gjøres av kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste. Spesialundervisning kan ikke settes i gang uten samtykke fra foresatte.

Det finnes ingen indikatorer på dette området i skoleporten. Datakildene her er GSI for skoleårene 2009/10 – 2011/12.

3.7.2 Behov

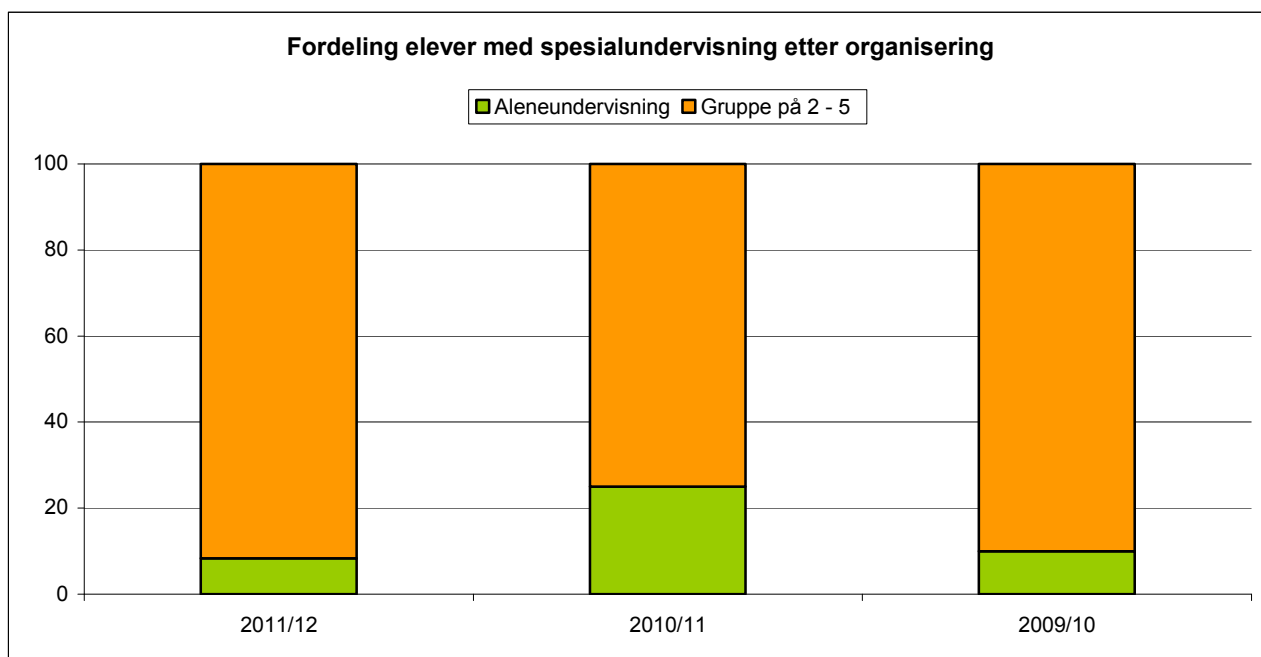

Antall elever som har spesialundervisning gikk ned fra 20 til 14 elever fra skoleåret 2010/11 til 2011/12.

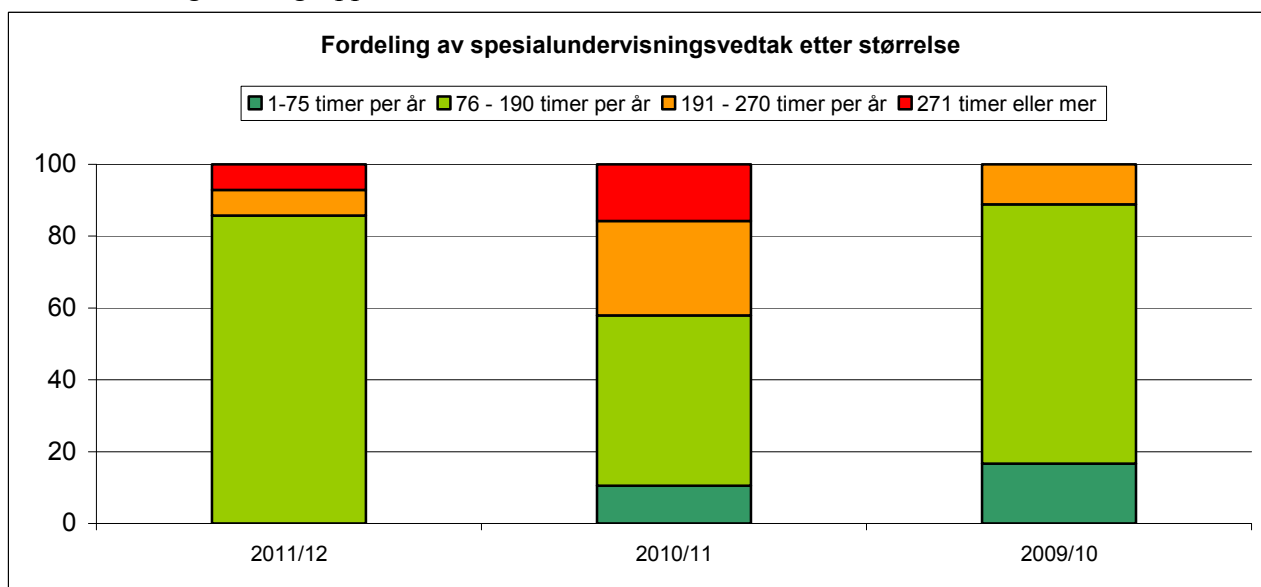

De siste to skoleårene har hovedvekten av elever med spesialundervisning gått på ungdomstrinnet.

3.7.3 Ressurser

I skoleåret 2011/12 fikk 90 % av elevene med vedtak om spesialundervisning, denne i form av undervisning i liten gruppe.

I skoleåret 2011/12 var 90 % av vedtakene som spesialundervisning på et omfang av 76 – 90 årstimer (2 til 5 undervisningstimer per uke). Dette er en markert endring fra året før da det var større ulikhet i omfanget av spesialundervisningen.

3.8 Oppsummering og vurdering på skoleområdet

3.8.1 Utviklingen snur

Den store endringen i befolkningsutviklingen har så langt hatt størst påvirkning på barnehagesektoren. I årene framover vil denne utviklingen også nå skolen. Vi har allerede en mye mer positiv prognose enn bare for noen år siden. I tilstandsrapporten for 2010 lå det an til at vi skulle få 165 elever i skoleåret 2012/13, og vi spådde at det ville være 157 elever i skoleåret 2015/16. Fasitsvaret for skoleåret 2012/13 er at vi har 177 elever. Ut fra innbyggertall og kjente fødselstall ligger vi nå an til at det vil være 182 elever i skolen høsten 2015. Ifølge prognosene til SSB skal vi opp rundt 210 elever innen 2020. Dette er 30 flere elever enn vi har i dag. Det er nødvendig å forberede skolen på denne snuoperasjonen, og gå igjennom bemanningsplan, romplan og behov i skolebygget for å sikre at vi har kapasitet til denne økningen.

3.8.2 Minoritetsspråklige

Arbeidsinnvandring og bosetting av flyktninger vil i stadig større grad påvirke skolen. Utviklingen vi i dag har i barnehagen vil etter hvert forflytte seg over i skolen, og vi vil få en økende andel flerspråklige og flerkulturelle elever og foresatte. Dette vil stille krav til skolen i form av økt kunnskap og kompetanse innen tverrkulturell kommunikasjon og flerspråklig og flerkulturell pedagogikk.

3.8.3 Elevmedvirkning

Det området i Elevundersøkelsen der Herøy skole, og også landet for øvrig scorer dårligst på er elevenes medbestemmelse. Dette er et område Herøy skole har jobbet godt med over tid, knyttet til skolens arbeid med elevsamtaler og vurdering for læring. Svarene fra elevene hos oss ligger over landsgjennomsnittet, og samlet sett gjør dette at vi har tro på at Herøy skole kan bli en foregangsskole på dette området.

3.8.4 Resultater på nasjonale prøver

Herøy skole har hatt varierende resultater på nasjonale prøver i løpet av den tiden disse har eksistert. Dette har vært et diskusjonstema i forbindelse med framleggingen av tilstandsrapportene for skolen. Skolen har tatt tak i dette i løpet av de to siste årene og jobbet systematisk og godt over tid med hvordan de bruker nasjonale prøver, og i tolkning av resultatene.

Samtidig ser vi at skolen, spesielt på 5. trinn, har klart å levere meget bra prøveresultater våren 2012. På ungdomstrinnet er resultatene på nasjonale prøver noe mer sprikende, men tendensen ligger på at vi klarer å holde andelen av elever i risikozonen (mestringsnivå 1 og 2) på omtrent sammen nivå som landsgjennomsnittet, og at vi ikke klarer å få en like stor andel av elevene opp på de to høyeste mestringsnivåene som landet for øvrig.

3.8.5 Kjønnforskjeller

Den norske skole generelt, og Herøy skole spesielt er preget av at det over tid er en klar forskjell på prestasjonene til gutter og jenter i avgangstrinnet både i forhold til nivået på standpunkt karakterer og i særlig grad for eksamen. Grovt sagt ligger jenter i Herøy på samme nivå som landsgjennomsnittet for jenter eller bedre, mens guttene i Herøy har et dårligere resultat enn landsgjennomsnittet for gutter. Kjønnforskjellene i norsk skole er også et landsomfattende problem, men i Herøy er disse forskjellene større og tydeligere. Skolen må se på måter å redusere disse forskjellene på gjennom å se på både organiseringen og gjennomføringen av undervisning i skolen.

3.8.6 Frafall i videregående opplæring

Vi har vært klar over at vi har hatt et stort frafall i videregående skole for elever fra Herøy, men nå har vi fått tall på bordet som beskriver situasjonen for årskullene som begynte på videregående skole i 2004, 2005 og 2006. Disse tallene viser at Herøy kommune er i en spesiell stilling når det gjelder frafall i regionen. Denne er et svært sammensatt problemområde som omfatter holdninger hos foreldre og barn til skole og utdanning, utdanningsnivået i Herøy, hvilket grunnlag barna får med seg i skolesystemet vårt, og sist men ikke minst, undervisningen og kvaliteten i de videregående skolene.

Denne er et område som har betydning for Herøy som framtidig samfunn, men som er et langsiktig holdnings- og kvalitetsutviklingsarbeid som krever et godt regionalt samarbeid mellom kommuner og videregående skoler.

3.8.7 Kompetanse

Fraværet av en offensiv og konkret kompetansehevingsplan for kommunens ansatte gjør det vanskelig å jobbe systematisk med kompetanseheving over tid. Skolen har i særlig grad vært gjenstand for endringer. Av nye statlige satsinger er følgende de viktigste:

– **NyGIV**

- En satsing for å få flere ungdommer til å fullføre videregående opplæring. Ny GIV skal være en nasjonal dugnad for å få dette til. Herøy kommune vil fra våren 2013 være med i overgangsprosjektet. Dette er et systematisk arbeid mellom kommune og fylkeskommune om tett oppfølging av svakt presterende elever som risikerer å ikke mestre videregående opplæring. I løpet av skoleåret 2012/13 skal to lærere ved skolen delta på en skolering i NyGIV.

– **Valgfag**

- Fra og med høsten 2012 innføres det valgfag på ungdomstrinnet. Herøy kommune har søkt Kunnskapsdepartementet, og fått innvilget å innføre valgfag på alle ungdomskoletrinnene samtidig. Det vil være behov for at skolen kartlegger behov for ny kompetanse i forbindelse med denne innføringen.

– **Matematikk**

- Herøy skole legger opp til en satsing på matematikkfaget fra og med høsten 2012. Målet med satsingen er å forbedre de faglige resultatene i matematikk.

4. Tilsyn

4.1 Lovhjemmel for tilsyn

Kommunen er gjennom barnehagelovens § 16, ansvarlig for å føre tilsyn med barnehagene. Tilsynet er en viktig del av kommunens ansvar for å sikre barnehager med høy kvalitet. Denne oppgaven er særlig viktig for å følge opp at barnehagelovens krav følges opp, og at kommunen som barnehagemyndighet har innsyn i hva som skjer i barnehagene i kommunen.

I opplæringslovens § 13-10 stilles det krav om at kommunen har et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven med forskrifter blir oppfylt, og å følge opp resultater fra kommunale vurderinger og nasjonale kvalitetsvurderinger som Nasjonale prøver og Elevundersøkelsen.

Kommunestyret i Herøy vedtok et system for vurdering og oppfølging av barnehager og skoler den 11.04.07 i sak 16/07. Et av virkemidlene i kommunens forsvarlige system er tilsynsbesøk i skolen.

4.2 Tilsynsopplegget i Herøy kommune

Den første gangen det ble gjennomført et kommunalt tilsyn med mandat i kommunens forsvarlige system, var den 13.06.08 ved Herøy sentralskole. Den gangen var kommunen enda organisert med en oppvekst- og kulturetat, og tilsynet ble gjennomført av oppvekst- og kultursjef Harry Nilssen og pedagogisk konsulent Geir Berglund.

Fra høsten 2008 startet en prosess i kommunen som kuliminerte med at kommuneadministrasjonen ble omorganisert til to-nivåstruktur. Dette førte til at det kun var en person i kommuneadministrasjonen som arbeidet med barnehage- og skolesaker. Det tok derfor tid å finne en forsvarlig måte å gjennomføre kommunale tilsyn på.

I 2012 har vi fått en god organisering av tilsynsvirksomheten på plass, ved at kommunallederne i kommunen er ansvarlig for gjennomføring av alle kommunale tilsyn med egne enheter og ansvarlige tilsynsområder. Denne ordningen trådte i kraft våren 2012, og første virksomhet som det ble gjennomført tilsyn med var Solli barnehage den 27.03.12.

4.3 Resultater fra tilsyn

4.3.1 Tilsyn ved Herøy sentralskole – 13.06.08

I tilsynet ble følgende emner behandlet:

- Kontroll med om skolen oppfyller lovens krav til skolebasert vurdering jmfør § 2-1 i forskrift til opplæringsloven.
- Vurdering av skolens arbeid med tilpasset opplæring jmfør § 1-2 i opplæringsloven.
- Tilsyn med skolens arbeid med underveis- og sluttvurdering og vurdering uten karakterer jmfør §§ 3-3, 3-4 og 3-4a i forskrift til opplæringsloven.
- Skolens arbeid med lokale læreplaner i henhold til kap. 24 i midlertidig utgave av læreplanverket fra juni 2006.

I tilsynet avdekket tilsynet et avvik i forhold til at Herøy sentralskole ikke gjennomførte skolebasert vurdering etter forutsetningene gitt i forskrift til opplæringsloven. Skolen fikk

også en merknad i forhold til at det ikke var etablert gode nok rutiner for det lokale læreplanarbeidet slik det var definert i Kunnskapsløftet.

4.3.2 Tilsyn ved Solli barnehage AS - 27.03.12

I tilsynet ble følgende mener behandlet:

- Barnehagens samarbeidsutvalg iht. § 4 i lov om barnehager.
- Barnehagens bemanning iht. §§ 17 og 18 i lov om barnehager.
- Kompetansekrav til barnehagens ansatte iht. §§ 17 og 18 i lov om barnehager og forskrift om pedagogisk bemanning.
- Krav om politiattest jmf. § 19 i lov om barnehager og forskrift om politiattest i henhold til barnehageloven.
- TBC-attest for ansatte iht. §23 i lov om barnehager.
- Krav om taushetserklæring iht. § 20 i lov om barnehager.
- Barnehagens årsplan iht. § 2 i lov om barnehager og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver kap 4.
- Barnehagens kvalitetssikringssystem iht. forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver kap. 4.

I tilsynet ble det ikke avdekket noen avvik, men barnehagen fikk en merknad om at barnehagen per dags dato ikke oppfylte kravene i forskrift om pedagogisk bemanning.

4.4 Tilsynsplan

Herøy kommune har utviklet et opplegg for tilsyn som har fungert bra de to gangene det har blitt brukt. Nå har vi også fått etablert et fast tilsynsteam med kommunalleder 1 og 2. Det er nå satt opp en tilsynsplan slik at barnehagene og skolen vil få et tilsyn med en syklus på 1,5 år. Neste tilsyn som vil bli gjennomført er med Herøy barnehage i løpet av høsten 2012. Det vil også bli gjennomført et tilsyn ved Herøy skole i løpet av våren 2013.

5. System for oppfølging (internkontroll)

5.1 System for vurdering og oppfølging av skoler og barnehager

I møte den 11.04.2007, i sak 16/07, vedtok kommunestyret i Herøy et kommunalt system for vurdering og oppfølging av barnehager og skoler i Herøy. Denne tilstandsrapporten er en del av denne oppfølgingen. Gjennom opplæringsloven er skoleeier pålagt å ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven blir oppfylt. Kommunen skal også ha et forsvarlig system for å følge opp resultatene fra disse vurderingene. På barnehageområdet har kommunen et ansvar for å føre tilsyn med alle godkjente barnehager for å sikre at de oppfyller barnehagelovens krav.

Systemet består av følgende faste tiltak som er plassert i et årshjul:

1. Kommunens barnehage- og skolefaglige ansvarlige skal hvert år utarbeide en tilstandsrapport for barnehager og skoler i Herøy (dette dokumentet)
2. Med utgangspunkt i tilstandsrapporten skal barnehagene og skolen årlig gjennomføre en virksomhetsbasert vurdering. Dette er en prosess der personalet gjennom felles refleksjon over egen praksis kommer til en erkjennelse av barnehagens/skolens sterke og svake sider. Konklusjonen fra denne prosessen skal presenteres i en egen rapport, og danner grunnlaget for barnehagens/skolens pedagogiske utviklingsarbeid.
3. Med utgangspunkt i konklusjonene i den virksomhetsbaserte vurderingen skal styrer/rektor utarbeide en årsplan for barnehagen/skolen som beskriver områdene der det skal drive utviklingsarbeid, hvilke konkrete mål de prøver å oppnå og hvordan utviklingsarbeidet skal evalueres.
4. Ved skoleårets slutt skal barnehagen/skolen utarbeide en årsmelding som beskriver resultatet av årets utviklingsarbeid og hvilke vurderinger som er gjort med bakgrunn i dette, og anbefalinger for neste skoleår.
5. Ut over dette vil kommunens barnehage- og skolefaglige ansvarlige jevnlig gjennomføre tilsynsbesøk i barnehagen/skolen, og ha møter med ansatte i oppvekstsektoren på ulike nivå.

Systemet som ble vedtatt av kommunestyret i 2007 har etter hvert fått et mer konkret innhold, og har vært i gjennom en rekke revisjoner. Det er under vurdering om det er et behov for å få dette reviderte opplegget godkjent på nytt av kommunestyret.

5.2 Årshjulet

Årshjulet for kommunens forsvarlige system har delvis ikke vært fulgt på grunn av kapasitetsproblemer i forhold til saksbehandling på vårparten. Vi foreslår derfor følgende reviderte årshjul for systemet:

<i>Hva</i>	<i>Tidspunkt</i>	<i>Ansvarlig</i>	<i>Politisk behandling</i>
Virksomhetsbasert vurdering	Mars	Styrere/rektor	Formannskapet
Årsmelding	Juni	Rådmannen	Formannskapet Kommunestyret
Årsplan for barnehagen/skolen	August	Styrere/rektor	Formannskapet
Tilstandsrapport for barnehage og skole	Oktober	Kommunalleder 2	Formannskapet Kommunestyret

6. Drøftingstema til kommunestyret

Det finnes sentrale suksessfaktorer som er viktige for å kunne drive en målrettet og god utvikling av skoler og barnehager. Følgende 10 suksessfaktorer er løselig bygget på erfaringer som er gjort i skolesystemer som kan vise til gode resultater i Australia, Canada, Shanghai, Finland og Singapore. Vi foreslår å innføre disse 10 faktorene som bærende prinsipper i all planlegging, gjennomføring og utvikling i oppvekstsektoren i Herøy.

6.1 Suksessfaktorer for utvikling av barnehage- og skolesektoren

1. En langsiktig visjon

Utdanningssystemet er en av de viktigste faktorene for å kunne påvirke framtidig samfunnsutvikling. En elev som begynner på skolen hos oss i 2012 vil sannsynligvis gå ut i arbeidslivet rundt 2030, og stå i arbeid til 2070. Utdanning er med på å forme mennesker for livet, og dette er tidsperspektivet vi arbeider med. Hva bør prege barn og unge vi sender ut i verden i et 10 – 12 årsperspektiv? Herøy kommune bør, i samarbeid med ansatte, foreldre, elever og næringsliv utvikle en langsiktig visjon for oppvekstsektoren i Herøy, og sette mål som er:

- Konkrete
- Målbare
- Oppnåelige
- Realistiske
- Tidsbestemte

2. Et aktivt lederskap

Herøy trenger aktive og engasjerte politikere, som ser barnehage og skole som sentrale virkemidler i arbeidet med å virkeliggjøre deres drømmer og visjoner både for Herøy-samfunnet og nasjonen.

3. Ambisiøse mål

Herøy kommune bør bruke nasjonale standarder og måleverktøy som et positivt utviklingsredskap, og sette seg ambisiøse mål for oppnådde resultater.

4. En barnehage/skole for alle

Herøy kommune bør ha som et bærende prinsipp i alt utviklingsarbeid at vi skal skape en best mulig barnehage/skole for alle barn/elever, uansett bakgrunn og forutsetninger.

5. Dyktige lærere og ledere

Visjoner, lederskap og mål er et sentralt utgangspunkt, men hvis de ikke påvirker undervisning og læring i barnehagen/klasserommet, skjer det ingen utvikling. Pedagogene er den aller viktigste faktoren for å skape gode barnehager og skoler. Kommunen må ha gode strategier for å rekruttere, støtte, utvikle og belønne dyktige pedagoger. Gode barnehager og skoler krever dyktige ledere som fokuserer på resultater og klarer å skape et miljø som gjør effektiv undervisning og læring mulig.

6. Felles mål og felles forståelse

For å skape en effektiv oppvekstsektor i kommunen er det nødvendig at det er samsvar mellom nasjonale og lokale mål, og det som skjer i klasserommet/barnehagen. Det er også viktig at det er en felles forståelse mellom kommunenivå og skole/barnehage om mål og prioriteringer. Det bør utarbeides klare standarder for hva vi ønsker å oppnå, som må følges opp.

7. Et godt kvalitetssystem

Dyktige skoler og barnehager har god innsikt i egne styrker og svakheter, og er også best egnet til selv å vurdere virkemidler og arbeidsmetoder for å oppnå kommunens visjoner og mål. For å få et godt kvalitetssystem for oppvekstsektoren må det etableres foraer og verktøy for at skole-/barnehageeier kan ha innsyn i arbeidet som gjøres, og kunne evaluere det. Skole-/barnehageeier må også se til at skolene og barnehagene har de ressursene de trenger for å kunne lykkes med å nå kommunens mål og visjoner, og kunne veilede dem i dette arbeidet.

8. Effektiv bruk av ressurser

Et høyt forbruk av ressurser fører ikke nødvendigvis til høy kvalitet. Likevel er det slik at ressurser har betydning. Gode skoler og barnehager har ikke nødvendigvis et høyt forbruk av ressurser. Nøkkelen ligger i hvordan ressursene brukes. Gode skoler og barnehager fokuserer ressursene mot kjerneaktivitetene og utnytter ressursene sine på en effektiv måte.

9. Elevmotivasjon og medvirkning

Det er en forutsetning for god og effektiv læring at elevene/barna er motiverte. Gode barnehager og skoler nyttiggjør seg virkemidler for både indre og ytre motivasjon. Herøy kommune må arbeide langsiktig med å skape gode holdninger til barnehage og utdanning, for å kunne øke elevenes/barnas prestasjoner. Et av de viktigste virkemidlene vi kan sette inn er å innføre gode rutiner og holdninger for vurdering for læring.

10. En regional- og fremtidsrettet orientering

Herøy er en del av et regionalt, nasjonalt og globalt samfunn. Herøy bør sette seg som mål å være en foregangskommune på barnehage- og skoleutvikling i regionen. Vi skal gi barn og unge i Herøy en oppvekst og skolegang som gjør dem i stand til å være gode bidragsyttere til samfunnet både lokalt og regionalt. Herøy kommune har gode forutsetninger gjennom en oversiktlig organisasjon og dyktige ansatte. Hvis vi utnytter våre styrker og kombinerer dette med de beste erfaringer fra undervisning og forskning, kan vi utvikle kommunens skoler og barnehager til å være blant landets beste.